

JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM

TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR

BUZA ANTAL

SZABAD ALGEBRAK

SZÁMÍTÓGÉPES VIZSGÁLATA

EGYETEMI DOKTORI ÉRTEKEZÉS

SZEGED , 1986

1. BEVEZETÉS

AZ ÉRTEKEZÉS TÁRGYA A SZABAD ALGEBRAK ELŐÁLLITÁSA ÉS VIZSGÁLATA, AZ ELŐÁLLÍTÁS SZÁMITÓGÉPI PROGRAM FELHASZNÁLÁSAVAL TÖRTÉNT. ENNEK SCRAM TÚNT FEL, HOGY BIZONYOS VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMA, A VARIETÁST GENERALO ALGEBRA ALAPHALMAZÁJA ELEMESZÁMÁTÓL FÜGGETLENÜL MEGEGYEZIK, SŐT AZ ÖSSZEFÜGGÉS ENNÉL SOKKAL MÉLYEBB. EZEN ÖSSZEFÜGGÉS VIZSGÁLATA VEZETETT EL A " B -MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYEK DEFINIÁLÁSÁHOZ ÉS VIZSGÁLATÁHOZ, MELY EREDMÉNYEKET NÉHÁNY TÉTEL FOGLALJA ÖSSZE, AZ IGY MEGFOGALMAZOTT TÉTELEK ALKALMAZÁSI PÉLDÁI KERESÉSE KÖZBEN TERELŐDÖTT A FIGYELEM A "MINTAFÜGGVÉNYEKRE", MELYEKRŐL VÁRHATÓ VOLT, HOGY " B -MEGHATÁROZOTTAK" LESZNEK, EZ AZONBAN NEM MINDEN ESETBEN IGAZ, VAN NÉHÁNY KIVÉTEL. AZ E SZEMPONTBÓL KIVÉTELESNEK SZÁMITÓ FÜGGVÉNYEK ALKALMAZÁSAVAL ÉRDEKES TULAJDONSÁGU AZONÓSSÁGSOROZAT KÉPEZHETŐ, EZT RÉSZLETESEN KÜLÖN FEJEZETBEN TÁRGYALJUK.

AZ ÉRTEKEZÉS BEMUTAT EGY ALGORITMUST SZABAD ALGEBRAK ELŐÁLLÍTÁSÁRA, ÉS EGY AZ EZEN ALGORITMUSRA ALAPOZOTT SZÁMITÓGÉPI PROGRAMOT NÉHÁNY FUTTATÁSI PÉLDÁVAL. IGY VALAMELYEST MOD NYILT PROGRAMOZÁSI NYELVEK ÖSSZEHASONLÍTÁSÁRA IS, AZOK SZABAD ALGEBRAK KEZELÉSÉRE VALÓ ALKALMASSÁGA SZEMPONTJÁBÓL.

AZ IRODALOMJEGYZÉK A TÉMAHOZ KAPCSOLODO PUBLIKÁCIÓKBOL AD
VÁLOGATÁST , AZ ÉRTEKEZÉSBEN AZ IRODALOMJEGYZÉKBELI SZÁMUKKAL
HIVATKOZOK RAJUK.

EZ ÚTON IS KÖSZÖNETET MONDOK CSAKÁNY BÉLA PROFESSZORNAK ,
AKI ÉVEKEN ÁT SOK BIZTATÁST , SEGÍTSÉGET ÉS ÖTLETEKET ADOTT
TANULMÁNYAIMBAN.

AZ ÉRTEKEZÉST EGY SZÖVEGSZERKESZTŐ PROGRAM NYOMTATTA KI,
AZON A SORNYOMTATO BERENDEZÉSEN , MELYEN E LISTA KÉSZULT A
MAGYAR BETŰKÉSZLETNEK CSAK EGY RÉSZÉ TALÁLHATO MEG, IGY
KIZÁRÓLAG NAGYBETŰK , EZEK KÖZÖTT IS CSAK 4 (Á,É,Ő,Ü) ÉKEZETES
BETŰ HASZNÁLHATO. BIZOK ABBAN , HOGY AZ ÉRTEKEZÉS E FORMÁBAN IS
JÓL OLVASHATO , EGYÉRTELME ÉS MEGFELELŐ KÜLALAKU.

2. ALAPFOGALMAK ÉS JELÖLÉSEK

AZ M^n HALMAZNAK M -BE VALÓ LEKÉPEZÉSEIT M -EN ÉRTELMEZETT n -VÁLTOZÓS (VAGY n ARITASU) MŰVELETEKNEK NEVEZZÜK. A MŰVELETEK JELÖLÉSÉRE ÁLTALÁBAN KIS LATIN BETŰKET HASZNÁLUNK, AZ f MŰVELET ARITÁSAT JELÖLJE $\nu(f)$. HA AZ $a_1, \dots, a_n \in M$, AKKOR AZ $(a_1, \dots, a_n) \in M^n$ ELEM n -ESNEK AZ f MŰVELET MELLETTI KÉPÉT $f(a_1, \dots, a_n)$ JELÖLI, AZT AZ n VÁLTOZÓS MŰVELETET, MELY MINDEN ELEM n -ESHEZ ANNAK i -EDIK ELEMÉT RENDELI n VÁLTOZÓS i -EDIK PROJEKCIONAK NEVEZZÜK ÉS e_i^n -EL JELÖLJÜK.

HA M NEMÜRES HALMAZ, σ PEDIG AZ M -EN ÉRTELMEZETT MŰVELETEK TETSZŐLEGES HALMAZA, AKKOR AZ $(M; \sigma)$ PÁRT ALGEBRÁNAK NEVEZZÜK. AZ M HALMAZT A TEKINTETT ALGEBRA TARTOHALMAZÁNAK, σ ELEMÉIT PEDIG AZ ALGEBRA MŰVELETEINEK TEKINTJÜK.

AZ $(\Omega; \nu)$ PÁRT SZIGNATURÁNAK NEVEZZÜK, AHOL Ω TETSZŐLEGES HALMAZ (MŰVELETJELEK HALMAZA), ν PEDIG Ω LEKÉPEZÉSE A NEM NEGATÍV EGÉSZ SZÁMOK N HALMAZÁBA, HA $f \in \Omega$ ÉS $\nu(f) = n$, AKKOR AZT MONDJUK, HOGY f ARITÁSA n , TEKINTSÜK AZ $(M; \sigma)$ ALGEBRÁT ÉS AZ $(\Omega; \nu)$ ($= \sigma$) SZIGNATURÁT. TEGYÜK FEL, HOGY LÉTEZIK Ω -NAK σ -RA VALÓ OLYAN φ LEKÉPEZÉSE, AMELY BARMELY MŰVELETJELET VELE MEGEGYEZŐ ARITASU MŰVELETBE VISZ AT, IGY Ω ELEMÉIT FELHASZNÁLHATJUK AZ $(M; \sigma)$ ALGEBRA MŰVELETEI

JELÖLÉSÉRE : σ BÄRMELY ELEMÉT Ω AZON ELEMÉVEL (ELEMÉIVEL) JELÖLJÜK , AMELY(ÉK)NEK φ MELLETTI KÉPE f , EZEN JELÖLÉS MELLETT (M, σ) -T σ SZIGNATURÁJU ALGEBRÁNAK NEVEZZÜK, AMIKOR EGY σ SZIGNATURÁJU ALGEBRÁT TEKINTÜNK , MINDIG ADOTTNÁK TÉTELEZZÜK FEL A φ LEKÉPEZÉST IS.

A MEGEGYEZÖ SZIGNATURÁJU ALGEBRAKAT HASONLO ALGEBRAKNAK , AZ EGY ALGEBRAHOZ HASONLO ÖSSZES ALGEBRÁK OSZTÁLYÁT HASONLOSÁGI OSZTÁLYNAK NEVEZZÜK.

A TOVÁBBIAKBAN - HA NEM OKOZHAT FÉLREÉRTÉST - AZ ALGEBRAKAT TARTOCHALMAZUKKAL JELÖLJÜK.

BÄRMELY n NEM NEGATIV EGÉSZ SZÁMRA σ SZIGNATURÁJU n ARITASU TERMEK A KÖVETKEZÖK :

- 1.) Ω MINDEN 0 ARITASU ELEMÉ n ARITASU TERM.
- 2.) AZ $x_1, \dots, x_n$ JELEK n ARITASU TERMEK.
- 3.) HA p Ω -NAK TETSZÖLEGES m ARITASU ($m > 0$) ELEMÉ ÉS $q_1, \dots, q_m$ n ARITASU TERMEK , AKKOR $p(q_1, \dots, q_m)$ IS n ARITASU TERM.
- 4.) MINDEN n ARITASU TERM ELÖALL AZ 1.), 2.), 3.) SZABÁLYOK VÉGES SZÁMU ALKALMAZÁSÁVAL.

TEKINTVE MOST EGY σ SZIGNATURÁJU M ALGEBRÁT , BÄRMELY n ARITASU TERMHEZ HOZZARENDELHETÜNK EGY n - VALTOZOS MÜVELETET AZ M HALMAZON A KÖVETKEZÖKÉPPEN :

- 1.) HA σ 0 ARITASU TERM , AKKOR AZT A MÜVELETET RENDELJÜK HOZZÁ, MELY M^n BÄRMELY ELEMÉNEK AZ σ -VAL JELÖLT 0 VALTOZOS MÜVELET ÁLTAL KIJEÖLT ELEMÉT

FELELTETI MEG,

II) AZ x_i JELHEZ AZ e_i^n PROJEKCIOT RENDELJÜK
($i = 1, \dots, n - RE$).

III) A $p(q_1, \dots, q_m)$ TERMHEZ AZT A MŰVELETET RENDELJÜK,
AMELY TETSZŐLEGES $(a_1, \dots, a_n) \in M^n$ ELEM n -ESNEK A
 $p(q_1(a_1, \dots, a_n), \dots, q_m(a_1, \dots, a_n))$ ELEMET FELELTETI MEG,
($q_i(a_1, \dots, a_n)$ AZ $(a_1, \dots, a_n)$ ELEM n -ESNEK A q_i
TERMHEZ RENDELT MŰVELET MELLETTI KÉPE,)

MINDAZOKAT AZ M -EN ÉRTELMEZETT n -VALTOZOS MŰVELETEKET,
AMELYEK VALAMELY TERMHEZ VANNAK HOZZÁRENDELVE, M n -VALTOZOS
POLINOMJAINAK NEVEZZÜK,

AZ M ALGEBRA S NEMÜRES RÉSZHALMAZA RÉSZALGEBRA, HA
BÁRMELY $f \in S$ MŰVELETRE NÉZVE ZART.

LEGYEN T AZ M ALGEBRÁNAK TETSZŐLEGES RÉSZHALMAZA,
EKKOR M T ALTAL GENERÁLT RÉSZALGEBRÁJA M T -T TARTALMAZÓ
ÖSSZES RÉSZALGEBRAI METSZETE, JELÖLÉSE: $[T]$.

LEGYEN A ÉS B KÉT HASONLO ALGEBRA, AZ A HALMAZNAK A
 B HALMAZBA VALÓ φ LEKÉPEZÉSÉT HOMOMORF LEKÉPEZÉSNEK NEVEZZÜK,
HA A MŰVELETEKKEL SZEMBEN INVARIÁNS, AZAZ
 $(f_A(a_1, \dots, a_n))\varphi = f_B(a_1\varphi, \dots, a_n\varphi)$, AHOL f_A ÉS $f_B \in S$
UGYANAZON: ELEMÉHEZ AZ A ILLETVE B ALGEBRÁBAN RENDELT
MŰVELETEK.

HA φ KÉLCSÖNÖSEN EGYÉRTELMŰ HOMOMORF LEKÉPEZÉS, AKKOR
 φ IZOMORF LEKÉPEZÉS. HA AZ A ÉS B ALGEBRA KÖZÖTT LÉTEZIK
IZOMORF LEKÉPEZÉS, AKKOR A -T ÉS B -T IZOMORFAKNAK MONDJUK,

1986.03.12

ALAPFOGALMAK

EZT $A \cong B$ -VEL JELÖLJÜK. AZ ALGEBRAK HALMAZÁN AZ IZOMORFIA EKVIVALENCIARELACIO (MERT REFLEXIV, SZIMMETRIKUS ÉS TRANZITIV),

ALGEBRAI VIZSGÁLATOK SZEMPONTJÁBÓL AZ IZOMORFIZMUS AZ ALGEBRAK AZONOS MÉRETÉT ÉS VISELKEDÉSÉT HATÁROZZA MEG, EZÉRT AZ IZOMORF ALGEBRAKAT ALGEBRAI VIZSGÁLATOK SZEMPONTJÁBÓL AZONOSAKNAK TEKINTHETJÜK. EZT FELHASZNALJUK A KÖVETKEZŐ DEFINICIONÁL IS,

AZ A ÉS B ALGEBRAK DIREKT SZORZATÁN OLYAN ALGEBRÁT ÉRTÜNK, MELY IZOMORF AZZAL AZ ALGEBRAVAL, MELYNEK TARTOHALMAZA $A \times B$, MŰVELETEIT PEDIG A KÖVETKEZŐ MODON ÉRTELMEZZÜK: HA f n ARITÁSÚ MŰVELETJEL A ÉS B (KÖZÖS) SZIGNATURÁJÁBÓL, ÉS

$$(a_1, b_1), \dots, (a_n, b_n) \in A \times B \quad \text{AKKOR}$$

$f((a_1, b_1), \dots, (a_n, b_n)) = (f(a_1, \dots, a_n), f(b_1, \dots, b_n))$. EZT ALTALÁNOSÍTHATJUK ALGEBRAK TETSZŐLEGES ÖSSZESSÉGÉNEK DIREKT SZORZATA MEGHATÁROZÁSÁRA IS. LEGYEN Γ TETSZŐLEGES HALMAZ, MELYNEK MINDEN γ ELEMÉHEZ HOZZÁ VAN RENDELVE EGY M_γ ALGEBRA. TEKINTSÜK AZ ÖSSZES OLYAN LEKÉPEZÉSEKET, AMELYEK Γ MINDEN γ ELEMÉHEZ M_γ EGY ELEMÉT RENDELIK (EZEK A TEKINTETT ALGEBRA-RENDSZER KIVÁLASZTÁSI FÜGGVÉNYEI, ILYENEK LÉTEZÉSÉT A KIVÁLASZTÁSI AXIOMA BIZTOSÍTJA). EZEK LESZNEK A TEKINTETT ALGEBRA-RENDSZER DIREKT SZORZATÁNAK ELEMEI, MELYEKEN A MŰVELETEKET "PONTONKÉNT" VÉGEZZÜK. EZT A DIREKT SZORZATOT $\prod_{\gamma \in \Gamma} M_\gamma$ JELÖLI; AZ M_γ ALGEBRAK A DIREKT SZORZAT TÉNYEZŐI.

3. ZART ALGEBRA-OSZTÁLYOK TÍPUSAI ,

VARIETÁSOK , SZABAD ALGEBRÁK

A TOVABBIAKBAN ALGEBRAK OSZTÁLYAIROL BESZÉLVÉ FELTESSZÜK ,
HOGY A TEKINTETT OSZTÁLY BARMELY ALGEBRAVAL EGYÜTT MINDEN ,
AZZAL IZOMORF ALGEBRÁT IS TARTALMAZ.

LEGYEN $\mathcal{A}$ TETSZŐLEGES ALGEBRA-OSZTÁLY. JELÖLJE $H\mathcal{A}$ AZT
AZ OSZTÁLYT , MELY AZ ÖSSZES $\mathcal{A}$ -BA TARTOZÓ ALGEBRÁK ÖSSZES
HOMOMORF KÉPEIBŐL ÁLL. JELÖLJE $S\mathcal{A}$ AZ $\mathcal{A}$ -BELI ALGEBRÁK
ÖSSZES RÉSZALGEBRAINAK OSZTÁLYÁT , $P\mathcal{A}$ AZ $\mathcal{A}$ -BELI
ALGEBRÁKBOL KÉPEZHETŐ ÖSSZES DIREKT SZORZATOK OSZTÁLYÁT,
TERMÉSZETESEN BARMELY $\mathcal{A}$ ALGEBRA-OSZTÁLYRA $\mathcal{A} \subseteq H\mathcal{A}, S\mathcal{A}, P\mathcal{A}$, HA
 $H\mathcal{A} \subseteq \mathcal{A}$, EZ AZT JELENTI , HOGY $\mathcal{A}$ BARMELY ALGEBRAVAL EGYÜTT
ANNAK MINDEN HOMOMORF KÉPÉT IS TARTALMAZZA. ILYENKOR AZT MONDJUK,
HOGY $\mathcal{A}$ A HOMOMORF KÉPEK KÉPZÉSÉRE NÉZVE ZART. HASONLOAN
ÉRTELMEZHETJÜK A RÉSZALGEBRA KÉPZÉSRE ÉS A DIREKT SZORZAT
KÉPZÉSRE VALÓ ZARTSÁGOT IS. AZ OLYAN ALGEBRA-OSZTÁLYT , MELY
ZART A HOMOMORF KÉPEK , RÉSZALGEBRÁK ÉS DIREKT SZORZATOK
KÉPZÉSÉRE NÉZVE , VARIETÁSNAK NEVEZZÜK.

AZONOSSÁGNAK NEVEZZÜK AZ OLYAN JELSOROZATOT , MELY EGY

TERMMEL KEZDŐDİK, UTÁNA EGYENLŐSÉGJEL ÁLL, ÉS EGY AZ ELŐBBIVEL MEGEGYEZŐ ARITASÚ TERMMEL FEJEZŐDİK BE, AZT MONDJUK, HOGY AZ $f=g$ AZONOSSÁG TELJESÜL AZ M ALGEBRÁN, HA A KÉT OLDALAN ALLO TERMEK ÁLTAL MEGHATÁROZOTT POLINOMOK M -EN MEGEGYEZNEK,

HA EGY $\mathcal{A}$ ALGEBRA-OSZTÁLYHOZ LÉTEZIK OLYAN T AZONOSSÁGHALMAZ, HOGY MINDAZON ALGEBRÁK OSZTÁLYA, MELYEKEN T TELJESÜL, ÉPPEN $\mathcal{A}$, AKKOR $\mathcal{A}$ -T AZONOSSÁGOKKAL DEFINIÁLHATÓ OSZTÁLYNAK HÍVJUK, BIRKHOFF TÉTELE SZERINT AZ AZONOSSÁGOKKAL DEFINIÁLHATÓ OSZTÁLYOK ÉPPEN A VARIETÁSOK (BIZONYÍTÁS (10)).

HA $\mathcal{B}$ ALGEBRÁK EGY OSZTÁLYA ÉS AZ $F=[Z]$ ($\in \mathcal{B}$) ALGEBRA FENDELKEZIK AZZAL A TULAJDONSÁGGAL, HOGY Z -NEK BÁRMELY M ($\in \mathcal{B}$) ALGEBRÁRA VALÓ BÁRMELY σ LEKÉPEZÉSÉHEZ VAN F -NEK OLYAN M -BE VALÓ HOMOMORFIZMUSA, AMELYNEK Z -RE VALÓ RESTRIKCIÓJA σ (σ FOLYTATHATÓ F -NEK M -BE VALÓ HOMOMORFIZMUSÁVÁ), AKKOR AZT MONDJUK, HOGY F SZABAD ALGEBRA A $\mathcal{B}$ OSZTÁLYBAN A Z SZABAD GENERÁTORRENDSZERREL.

HA F_1 ÉS F_2 SZABAD ALGEBRÁK A $\mathcal{B}$ OSZTÁLYBAN, ÉS GENERÁTORRENDSZEREIK SZÁMOSSÁGA MEGEGYEZIK, AKKOR F_1 ÉS F_2 ISZOMORFAK (BIZONYÍTÁS (10)). IGY BESZÉLHETÜNK n RANGU $\mathcal{B}$ -SZABAD ALGEBRÁRÓL, HA $\mathcal{B}$ VARIETÁS, BÁRMELY n -RE LÉTEZIK n RANGU $\mathcal{B}$ -SZABAD ALGEBRA.

AZ $\mathcal{A}$ VARIETÁS SZABAD SPEKTRUMA $Sp(\mathcal{A}) = (m_0, m_1, \dots)$ AHOL m_i AZ i RANGU $\mathcal{A}$ -SZABAD ALGEBRA TARTOHALMAZA ELEMSZÁMA, (MÁS SZAVAKKAL: m_i AZ i SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL $\mathcal{A}$ -BAN SZABADON GENERÁLT ALGEBRA ELEMSZÁMA.)

AZ A ALGEBRÁT TARTALMAZO VARIETÁSOK KÖZÜL A LEGSZÜKEBBET
 AZ A ALTAL GENERÁLT VARIETÁSNAK NEVEZZÜK, S $V(A)$ -VAL
 JELÖLJÜK, HA AZ ALGEBRÁT $(M; \sigma)$ -VAL JELÖLTÜK AKKOR AZ ALTALA
 GENERÁLT VARIETÁS JELÖLÉSÉRE $V(\langle M; \sigma \rangle)$ -T HASZNALJUK.

A TOVABBIÁKBAN CSAK VÉGES SZÁMOSSÁGU (TARTOHALMAZÓ)
 ALGEBRAK ALTAL GENERÁLT VARIETÁSOKKAL FOGLALKOZUNK.

4. SZABAD ALGEBRAK ELŐÁLLITÁSA

A KÖVETKEZŐKBEN MEGADUNK EGY MODSZERT, AMELLYEL ADOTT ALGEBRA ÁLTAL GENERÁLT VARIETÁS SZABAD ALGEBRAI MEGSZERKESZTHETŐK. A MODSZER ALKALMAS ARRA, HOGY SZÁMITÓGÉPEN MEGVALÓSITSUK, AMIT KONKRÉT ESETEKBEN MEG IS FOGUNK TENNI.

E FEJEZETBEN AZ ALGEBRARA ÉS TARTOHALMAZÁRA IS HIVATKOZUNK, EZÉRT JELÖLÉSBEN IS MEGKÜLÖNBÖZTETJÜK ŐKET.

LEGYEN $\mathcal{A} = (A; \varphi)$ TETSZŐLEGES ALGEBRA, EGYSZERŰSÉG KEDVÉÉRT FELTETTÜK, HOGY $\mathcal{A}$ EGYETLEN MŰVELETE φ ; TÖBB MŰVELET ESETÉN IS A MOST KÖVETKEZŐHÖZ HASONLO MEGGONDOLÁSOKAT VÉGEZHETÜNK.

LEGYEN n TETSZŐLEGES TERMÉSZETES SZÁM, MEGALKOTJUK AZ $\mathcal{A}$ ÁLTAL GENERÁLT $V(\mathcal{A})$ VARIETÁS n ELEM ÁLTAL SZABADON GENERÁLT SZABAD ALGEBRAJÁT. TEKINTSÜK AZ $(n \text{ ELEMŰ})$ $\underline{n} (= \{0, 1, \dots, n-1\})$ HALMAZT. VEGYÜK AZ ÖSSZES $\varphi: \underline{n} \rightarrow A$ LEKÉPEZÉS Φ HALMAZÁT. TEKINTSÜK A^Φ $x_i: \varphi \mapsto \varphi(i)$ ($i \in \underline{n}$) ALAKU ELEMÉIT. AZ EZEK ÁLTAL A^Φ -BEN GENERÁLT F_n RÉSZALGEBRA - MINT $\mathcal{A}$ DIREKT HATVÁNYANAK RÉSZALGEBRAJA - $V(\mathcal{A})$ -HOZ TARTOZIK. MEGMUTATJUK, HOGY F_n ÉPPEN A KERESETT SZABAD ALGEBRA AZ $x_0, \dots, x_{n-1}$ SZABAD GENERÁTORRENDSZERREL.

EHHEZ AZT KELL IGAZOLNUNK, HOGY, HA $B \in V(\mathcal{A})$ ÉS $b_0, \dots, b_{n-1} \in B$, AKKOR AZ $x_i \mapsto b_i$ ($i = 0, \dots, n-1$) LEKÉPEZÉS POLYTATHATO F_n -NEK B -BE VALÓ HOMOMORFIZMUSÁVA, AZ F_n

ALGEBRA BARMELY ELEME $t(x_0, \dots, x_{n-1})$ ALAKBAN ÍRHATÓ FEL, AHOL t ALKALMAS n -VÁLTOZÓS TERM (AMELY AZ f MŰVELETI JELBŐL ÉPÜL FEL), MEGMUTATJUK, HOGY $h: t(x_0, \dots, x_{n-1}) \mapsto t(b_0, \dots, b_{n-1})$ A KIVANT HOMOMORFIZMUS, NYILVÁNVALOAN $h(x_i) = b_i$ ($i=0, \dots, n-1$), ELÉG AZT BELÁTNI, HOGY h LEKÉPEZÉS; EKKOR UGYANIS NYILVÁNVALOAN FELCSERÉLHETŐ AZ f MŰVELETTTEL, VALÓBAN, TETSZŐLEGES $t_1, \dots, t_k$ n -VÁLTOZÓS TERMEKRE

$$\begin{aligned} h(f(t_1(x_0, \dots, x_{n-1}), \dots, t_k(x_0, \dots, x_{n-1}))) &= f(t_1(b_0, \dots, b_{n-1}), \dots, t_k(b_0, \dots, b_{n-1})) = \\ &= f(h(t_1(x_0, \dots, x_{n-1})), \dots, h(t_k(x_0, \dots, x_{n-1}))). \end{aligned}$$

AZT KELL TEHÁT IGAZOLNI, HOGY, HA AZ s, t n -VÁLTOZÓS TERMEKRE $s(x_0, \dots, x_{n-1}) = t(x_0, \dots, x_{n-1})$ F_n -BEN, AKKOR $s(b_0, \dots, b_{n-1}) = t(b_0, \dots, b_{n-1})$, ELLENKEZŐ ESETBEN, $B \in V(\mathcal{A})$ MIATT, $s=t$ NEM AZONOSSÁG $V(\mathcal{A})$ -BAN, DE EKKOR $s=t$ NEM AZONOSSÁG $\mathcal{A}$ -BAN (HISZEN $\mathcal{A}$ AZONOSSÁGAI $V(\mathcal{A})$ MINDEN ALGEBRAJÁRA BRÖKLÖDNEK); VANNAK TEHÁT OLYAN $a_0, \dots, a_{n-1} \in A$, HOGY $s(a_0, \dots, a_{n-1}) \neq t(a_0, \dots, a_{n-1})$. TEKINTSÜK A $\varphi_a: i \mapsto a_i$ ($i=0, \dots, n-1$) LEKÉPEZÉST, AMELY Φ -HEZ TARTOZIK, SZÁMITSUK KI $s(x_0, \dots, x_{n-1})$ ÉS (A VELE EGYENLŐ) $t(x_0, \dots, x_{n-1})$ ($\in A^\Phi$) AMA KOMPONENSEIT, MELYEK φ_a KÉPEI, MIVEL A^Φ -BEN KOMPONENSENKÉNT VÉGEZZÜK A MŰVELETEKET, S IGY BARMELY TERM-FÜGGVÉNYT IS KOMPONENSENKÉNT KÉPEZÜNK, TOVÁBBÁ x_i φ_a -KOMPONENSE (x_i DEFINÍCIÓJA SZERINT) $\varphi_a(i) = a_i$, AZÉRT $s(x_0, \dots, x_{n-1})$ φ_a -KOMPONENSE $s(a_0, \dots, a_{n-1})$, $t(x_0, \dots, x_{n-1})$ φ_a -KOMPONENSE $t(a_0, \dots, a_{n-1}) \neq s(a_0, \dots, a_{n-1})$, AHONNAN $s(x_0, \dots, x_{n-1}) \neq t(x_0, \dots, x_{n-1})$, ELLENTMONDÁSBAN

feltevésünkkel,

AZ ISMERTETETT MODSZER LÉNYEGÉBEN BIRKHOFFNAK A NEVEZETES VARIETÁS-TÉTEL BIZONYÍTÁSÁNÁL HASZNALT MODSZERE. GYAKORLATI ALKALMAZÁSOKOR FELÍRJUK AZ ÖSSZES A^m -BELI ELEM n -EST, S EZEK ELSŐ, ..., n -EDIK KOMPONENSEI ALKOTJAK AZ $x_0, \dots, x_{n-1}$ ELEM $|A|^m$ -ESEKET. A MÁR RENDELKEZÉSÜNKRE ALLO ELEM $|A|^m$ -ESEKBŐL AZ ϕ MŰVELET KOMPONENSENKÉNTI ALKALMAZÁSAVAL UJABB ELEM $|A|^m$ -ESEKET ALKOTUNK, MINDADDIG, AMIG UJABB ELEM $|A|^m$ -ESEK ELŐÁLLNAK.

A VIZSGÁLAT CÉLJAIRA KÉSZÍTETT SZÁMITÓGÉPI PROGRAM (RÉSZLETES LEÍRÁST LÁSD KÜLÖN FEJEZETBEN) A FENTI ELGONDOLÁS SZERINT KERESI MEG A SZABAD ALGEBRA ELEMEIT.

A SZABAD ALGEBRAK ELEMEIT TEHÁT TERM ALAKBAN ÁLLÍTJUK ELŐ. A TOVÁBBIAKBAN SZABAD ALGEBRAK TANULMANYOZÁSOKOR, HA KÉT SZABAD ALGEBRA ELEMEINEK TERM ALAKJA MEGEGYEZIK, AKKOR AZT MONDJUK, HOGY A VIZSGÁLT KÉT SZABAD ALGEBRA ELEMEI SZERKEZETE MEGEGYEZŐ.

A TERM-ÉKHEZ (KORÁBBAN TARGYALT MODON) MŰVELETEKET (POLINOMOKAT) RENDELHETÜNK. ÉRDEKES ÖSSZEFÜGGÉS VAN A SZABAD ALGEBRA ELEMSZÁMA ÉS A TÉNYLEGESEN n ARITASU POLINOMJAI SZÁMA KÖZÖTT,

AZT MONDJUK, HOGY EGY p POLINOM TÉNYLEGESEN (VAGY

LÉNYEGESEN n ARITASU, HA p PONTOSAN n KÜLÖNBÖZŐ VALTOZOJATOL FÜGG. A p POLINOM AKKOR ÉS CSAKIS AKKOR FÜGG AZ i -EDIK VALTOZOJATOL (MÁSSZOVAL i -EDIK VALTOZOJA PONTOSAN AKKOR LÉNYEGES), HA VANNAK OLYAN $a_1, \dots, a_i, b_i, a_{i+1}, \dots$ ELEMÉK, HOGY $p(a_1, \dots, a_i, a_{i+1}, \dots) \neq p(a_1, \dots, b_i, a_{i+1}, \dots)$.

JELÖLJE $P(n)$ A VIZSGÁLT VARIETÁS TÉNYLEGESEN n ARITASU POLINOMJAI SZÁMÁT, $F(n)$ PEDIG A TEKINTETT VARIETASBAN AZ n SZABAD GENERATOR ALTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRA ELEMÉI SZÁMÁT. EKKOR, MINTHOGY $\binom{n}{i}$ FÉLE MODON VÁLASZTHATJUK KI n ELEMBŐL AZT AZ i ELEMET MELY A TEKINTETT POLINOM TÉNYLEGES i VALTOZOJA LESZ, AZ UGY ELŐÁLLOTT POLINOMOK KÜLÖNBÖZNEK LÉVÉN A SZABAD ALGEBRA EGY - EGY (ÖSSZESEGÜKBEN AZ ÖSSZES) ELEMÉT ADJÁK, TEHÁT:

$$F(n) = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} P(i)$$

EZEN EGYENLETEKET $P(i)$ -KRE MEGOLDVA PEDIG AZ

$$P(n) = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} (-1)^{n-i} F(i)$$

ÖSSZEFÜGGÉST KAPJUK, (E TÉMAROL LÁSD MÉG (1) - BEN.)

5, " B MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYEK ,

VARIETÁSOK " B MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYEKKEL ,

AZ ILYEN VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMA

A SZABAD ALGEBRAKAT ELVÁLLÍTÓ PROGRAM HASZNALATA KÖZBEN TÚNT FEL , HOGY A JOEL BERMAN (1) CIKKBELI TABLAZATÁBAN SZEREPLŐ $(2; D2)$ ALGEBRA ÁLTAL GENERÁLT VARIETÁS SZABAD SPEKTRUMA (LEGALÁRBIS ELSŐ 6 ELEME) MEGEGYEZIK AZ $(2; m_0)$ ALGEBRA ÁLTAL GENERÁLT VARIETÁS SZABAD SPEKTRUMÁVAL. ($D2$ LÁSD (1) , MEDIAN , m_0 LÁSD (7).)

A TAPASZTALT HASONLÓSÁG OKAT KERESVE JUTHATUNK AZ EBT OKOZO MÉLYEBB ÖSSZEFÜGGÉSRE , VÉGÜL ARRA AZ EREDMÉNYRE , HOGY BIZONYOS " MEGHATÁROZOTT TULAJDONSÁGU " FÜGGVÉNYHALMAZZAL BIRO ALGEBRAK ÁLTAL GENERÁLT VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMA (SÖT SZABAD ALGEBRAIK SZERKEZETE IS) MEGEGYEZIK.

A TOVÁBBIAKBAN " HA MÁST NEM MONDUNK " UGY TEKINTJÜK , HOGY A VIZSGÁLT ALGEBRAK TARTOHALMAZA AZ $\underline{m} = \{0, 1, \dots, m-1\}$ HALMAZ.

1986.03.12

B MEGHATÁROZOTT

NEVEZZÜK " $p+1$ MEGHATÁROZOTT"-NAK AZ $f_k(x_1, \dots, x_n)$ k VÁLTOZÓS FÜGGVÉNYT, HA A BELSŐLE ÉS A PROJEKCIÓKBOL ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉS VÉGESSZÁMÚ ALKALMAZÁSÁVAL KÉPEZHETŐ LEGFELJEBB n VÁLTOZÓS FÜGGVÉNYEK OLYANOK, HOGY:

1.) AZ OLYAN SOROZATOKON, MELYEKBE p -NÉL NAGYOBB ELEM NEM SZEREPEL, p -NÉL NEM NAGYOBB ÉRTÉKET VESZ FEL, MÁSKÉPPEN " $p+1$ "-ET TISZTELI.

2.) HA VALAMELY KÉT AZONOS (n) LÉNYEGES VÁLTOZÓSZÁMÚ FÜGGVÉNY ÉRTÉKEI MEGEGYEZNEK AZ ÖSSZES p -NÉL NAGYOBB ÉRTÉKEKET NEM TARTALMAZÓ ELEM n -ESEKEN, AKKOR A KÉT TEKINTETT FÜGGVÉNY MEGEGYEZIK.

AZ f_k " $p+1$ MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYBŐL ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉSSEL ISMÉT " $p+1$ MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNY KELETKEZIK, AZ ELSŐ TULAJDONSÁG NYILVÁNVALÓAN ÖRÖKLŐDIK, A MÁSODIK TULAJDONSÁG PEDIG AZ ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉS "TRANZITIV" TULAJDONSÁGA MIATT SZINTÉN ÖRÖKLŐDIK, (f_k FELTÉVÉS SZERINT " $p+1$ MEGHATÁROZOTT" IGY f_k -BOL ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉSSEL KÉPZETT FÜGGVÉNYBŐL ISMÉT ÖSSZETETT FÜGGVÉNYT KÉPEZVE AZ TFKINTHETŐ - AHOGY IGAZ IS - AZ f_k -BOL KÉPZETT ÖSSZETETT FÜGGVÉNYNEK, S IGY A 2. TULAJDONSÁG TELJESÜLÉSE f_k " $p+1$ MEGHATÁROZOTT"-SÁGA KÖVETKEZMÉNYE.)

AZ, HOGY AZ $(M; f_k)$ ALGEBRA f_k FÜGGVÉNYE " $p+1$ MEGHATÁROZOTT", AZT IS JELENTI EGYBEN, HOGY AZ $(M; f_k)$ ALGEBRÁNAK VAN OLYAN $(N; f_k)$ (NSM) $p+1$ ELEMŰ VALÓDI RÉSZALGEBRAJA, HOGY $V(\langle N; f_k \rangle) = V(\langle M; f_k \rangle)$, AZAZ AZ ALTALUK GENERALT VARIETASCK

MEGEGYEZNEK.

LEGYEN AZ $f_k(x_1, \dots, x_k)$ K VÁLTOZOS FÜGGVÉNY OLYAN, HOGY :

$$f_k(x_1, \dots, x_k) = \begin{cases} \pm & \text{HA } x_1, \dots, x_k \text{ KÖZÜL LEGALABB } \left\lfloor \frac{k}{2} \right\rfloor + 1 \\ & \text{ÉPPEN A } \pm \text{ ÉRTÉKET VETTE FEL,} \\ c & \text{(KIVÁLASZTOTT KONSTANS) MÁSKOR.} \end{cases}$$

EZ ESETBEN f_k $=T$ (K VÁLTOZOS) KONSTANS-TÖBBSÉGI FÜGGVÉNYNEK NEVEZZÜK, (A VÁLTOZOI TÖBBSÉGÉNEK ÉRTÉKÉT KAPJA, HA VAN 50%-NÁL NAGYOBB TÖBBSÉG, ILLETVE KONSTANS HA NINCS VÁLTOZOINAK AKTUÁLIS ÉRTÉKEIBEN A FENTI ÉRTELEMBEN VETT TÖBBSÉG.)

AZ ÁLTALÁNOS SÁG MEGSZORÍTÁSA NÉLKÜL A 0 -T HASZNALHATJUK A KISZEMELT KONSTANS JELÖLÉSÉRE, ENNEK MEGFELELŐEN A TOVABBIÁKBAN LEGYEN $c = 0$,

1. LEMMA : AZ f_k K VÁLTOZOS KONSTANS-TÖBBSÉGI FÜGGVÉNY (MELY AZ m -ON ÉRTELMEZETT) " 2 MEGHATÁROZOTT",

f_k PERSZE MÁS-MÁS, ATTOL FÜGGŐEN MELY ALGEBRÁBAN TEKINTJÜK. " $p+1$ MEGHATÁROZOTTSÁGA" MIATT $p+1$ -EN MEGADOTT DEFINÍCIÓJÁNAK MEGFELELŐ DEFINÍCIÓJU FÜGGVÉNYEKET NAGYOBB TARTOMÁNYU ALGEBRÁKRA IS f_k -VAL JELÖLJÜK.

BIZONYÍTÁS : A FÜGGVÉNY A DEFINÍCIO 1.) KÖVETELMÉNYÉT NYILVANVALÓAN KIELÉGITI, A MÁSODIK KÖVETELMÉNYRŐL : LEGYEN $f(\dots)$ FÜGGVÉNY f_k -BÓL KÉPZETT LEGFELJEBB m VÁLTOZOS, BE FOGJUK LÁTNI, HOGY AZ ÖSSZES $0,1$ -ESEKBŐL ÁLLÓ ELEM m -ESEKEN FELVETT ÉRTÉKEI EGYÉRTELMEŰEN MEGHATÁROZZÁK BARMELY ELEM m -ESEKEN A

FÜGGVÉNY ÉRTÉKÉT, (AZAZ HA KÉT FÜGGVÉNY, MELY f_k -BOL ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉSEL KELETKEZETT, LEGFELJEBB m VALTOZOS ÉS A $0,1$ - BÖL ÁLLÓ ELEM m -ESEKEN FELVETT ÉRTÉKEI MEGEGYEZNEK, AKKOR TELJESEN MEGEGYEZNEK, VAGYIS UGYANAZT A LEKÉPEZÉST VALÓSÍTJAK MEG.)

ÍRJUK FEL TEHÁT $f(\dots)$ MŰVELETTABLAZATAT AZ ÖSSZES ELŐZŐ FÜGGVÉNYEKSEL EGYÜTT OLY MÓDON, HOGY ANNAK ELSŐ 2^m SORABAN A $0,1$ -ESEKBÖL ÁLLÓ SOROZATOK SZEREPELJENEK, MAJD JELÖLJÜK MEG (PÉLDAUL *-GAL) AZON OSZLOPOKAT, MELYRE UTOLJARA KELL ALKALMAZNUNK AZ f FÜGGVÉNYT.

sorszám	m				$f(\dots)$	
1.	0	0	...	0	0	"minta" sorok
2.	0	0	...	0	1	
3.	0	0	...	1	0	
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	
2^m	1	1	...	1	1	
$\vdots$	0	0	...	0	2	
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	
	$m-1$	$m-1$		$m-1$	$m-1$	

* * *

↖ ↗ ↗

...

az utoljára használt K argumentum

TEKINTSÜK MOST VALAMELY 2^m -NÉL NAGYOBB SORSZÁMU SORAT (EZ
TEHAT MÁR $0,1$ - TÖL KÜLÖNBÖZŐ ELEMÉKET IS TARTALMAZ), EZEN
SORBAN A FÜGGVÉNY A *-GAL MEGJELÖLT OSZLOPOKBELI ÉRTÉKEI
TÖBBBSÉGÉT VESZI FEL ÉRTÉKÜL (HA LÉTEZIK A DEFINÍCIO ÉRTELMEBEN
VETT TÖBBBSÉG), ILLETVE KONSTANS ÉRTÉKET, VEGYÜK ÉSZRE AZT,
HOGY HA A SORAT ÁTALAKITJUK OLY MÓDON, HOGY A MEGJELÖLT
OSZLOPOKBAN TÖBBBSÉGBEN LEVŐ ELEMÉKET (A TELJES SORBAN) 1 -RE
AZ ÖSSZES TÖBBI ELEMÉKET 0 -RA CSERÉLJÜK (AZ EREDMÉNY
OSZLOPBAN IS) AKKOR A FÜGGVÉNY KONSTANS-TÖBBBSÉGI JELLEGE MIATT
EGY OLYAN SORAT KAPUNK MELY MÁR AZ ELSŐ 2^m "MINTA" SOROK KÖZÖTT
SZEREPELT, (A HELYETTESÍTÉST AZ TESZI LEHETŐVÉ, HOGY A
 $0,1,\dots,m,\dots$ "SZÁMOKAT" CSAK SZIMBOLUMOKKÉNT HASZNALJUK.)

IGY A FÜGGVÉNY ÉRTÉKÉT TEKINTETT SORUNKBAN A "MINTA" SOR
FELHASZNÁLÁSAVAL MEGÁLLAPÍTHATJUK, CSAK AZ ESETLEGES
VISSZAHELYETTESÍTÉST KELL MEGTENNÜNK, (HA UGYANIS A "MINTA"
SORBAN A FÜGGVÉNY ÉRTÉKE 1 , AKKOR A TEKINTETT SORBAN AZ LESZ
AZ ÉRTÉK, AMELYIKET OTT 1 -EL HELYETTESÍTETTÜK).

1. TÉTEL : A $V(\langle m; f_k \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMAI (SŐT
AZ UGYANANNYI SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK
ELEMÉI SZERKEZETE IS) $m=2,3,\dots$ -RA - RÖGZÍTETT f_k K VALTOZOS
"KONSTANS-TÖBBBSÉGI" FÜGGVÉNNYEL - MEGEGYEZNEK.

BIZONYÍTÁS : A $V(\langle 2; f_k \rangle)$ VARIETÁSBAN (TOVABBIÁKBAN V_2) AZ
 $x_1, \dots, x_m$ -EL JELÖLT SZABAD GENERÁTOROK ÁLTAL SZABADON GENERÁLT
ALGEBRA ELEMÉI FELÍRHATÓK

$$(*) \quad f_k(\dots)$$

ALAKBAN.

A $V(\langle \underline{m}; f_k \rangle)$ VARIETÁSBAN (TOVÁBBIAKBAN V_m) AZ $x_1, \dots, x_m$ -EL JELÖLT SZABAD GENERÁTOROK ALTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁNAK A $(*)$ ALAKU JELSOROZATOK MEGHATÁROZZAK EGY-EGY KÜLÖNBÖZŐ (MINTHOGY MÁR A $0,1$ -BŐL ÁLLÓ SOROZATOKON IS KÜLÖNBÖZŐ) ELEMÉT, S IGY

$$(1) \quad Sp(V_m) \geq Sp(V_2)$$

TEGYÜK FEL MOST, HOGY V_m VARIETÁSBAN AZ m ELEM ALTAL GENERÁLT SZABAD ALGEBRÁNAK VAN MÉG ELEMÉ, MELY FELÍRÁSÁT A $(*)$ ALAKUAK KÖZÖTT NEM KAPTUK MEG V_2 TEKINTETT SZABAD ALGEBRAJA ELEMÉI FELÍRÁSÁBÓL, JELÖLJE EZT AZ ELEMÉT $g_m (= f_k(\dots))$. g_m A $0,1$ -BŐL ÁLLÓ SOROZATOKON VETT ÉRTÉKEI V_2 TEKINTETT SZABAD ALGEBRAJA VALAMELY ELEMÉ (ÉRTÉKEIVEL) KELL MEGEGYEZNYE (HISZEN AZ A MŰVELETRE $= f_k$ -RA= NÉZVE MÁR ZART), JELÖLJÜK EZT AZ ELEMÉT h_2 -VEL.

LEGYEN h_m V_m TEKINTETT SZABAD ALGEBRAJA h_2 -NEK MEGFELELŐ (VELE AZONOS FELÍRÁSÚ) ELEMÉNEK JELÖLÉSE. MIVEL g_m ÉS h_m UGYANAZON SZABAD ALGEBRA EGY-EGY ELEMÉT JELÖLI, S A $0,1$ -BŐL ÁLLÓ SOROZATOKON MEGEGYEZNEK, TOVÁBBÁ AZ AZ 1. LEMMA SZERINT f_k " 2 MEGHATÁROZOTT" IGY $g_m = h_m$. EZ ELLENTMOND INDULÓ FELTEVÉSÜNKNEK, S IGY,

$$(2) \quad Sp(V_m) \leq Sp(V_2).$$

(1) ÉS (2) ÖSSZEVEVETÉSÉBŐL:

$$Sp(\langle \underline{m}; f_k \rangle) = Sp(\langle \underline{2}; f_k \rangle).$$

ALKALMAZÁS : JELÖLJE f_3 A TÖBBSÉGI FÜGGVÉNYT (MEDIAN). AZ 1. TÉTEL SZERINT $V(\langle n; f_3 \rangle)$ SPEKTRUMA n -TŐL FÜGGETLENÜL : 1, 2, 4, 12, 81, (>2442).

AZ 1. TÉTEL ÁLTALÁNOSÍTÁSAKÉNT KIMONDHATÓ A

2. TÉTEL : A $V(\langle n; f_k \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMAI (SŐT AZ UGYANANNYI SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK ELEMÉI SZERKEZETE IS) $n = p+1, p+2, \dots$ -RA = RÖGZÍTETT f_k K VÁLTOZÓS " $p+1$ MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNNYEL = MEGEGYEZNEK.

BIZONYÍTÁS AZ ELSŐ TÉTEL BIZONYÍTÁSÁHOZ TELJESEN HASONLÓAN.

A " $p+1$ MEGHATÁROZOTTSÁG"-NAL NINCS ANNAK JELENTŐSÉGE, HOGY ÉPPEN $0, 1, \dots, n, \dots$ - EL JELÖLTÜK AZ ALGEBRA TARTOZHÁLMAZÁNAK ELEMÉIT, S IGY HASONLÓ DEFINÍCIO ÁLTALÁNOSABBAN IS KIMONDHATÓ:

AZ $f(x_1, \dots, x_k)$ K VÁLTOZÓS A -N ÉRTELMEZETT " B MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNY, AHOL $B \subseteq A$, HA BELÖLE ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉSEL ELHÁLLITHATÓ LEGFELJEBB n VÁLTOZÓS g, h FÜGGVÉNYEK OLYANOK, HOGY :

$$1.) f(B^k) \subseteq B$$

2.) HA g ÉS h B^n -N VETT ÉRTÉKEI: PONTONKÉNT MEGEGYEZNEK AKKOR $g = h$.

E DEFINÍCIO FELHASZNÁLÁSÁVAL MEGFOGALMAZHATJUK A 2. TÉTEL MEGFELELŐ ALAKJÁT :

3. TÉTEL : A $V(\langle A_n; f_k \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMAI (SŐT AZ

UGYANANNYI SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK
 ELEMEI SZERKEZETE IS) $|A_n| = p+1, p+2, \dots$ -RE MEGEGYEZNEK AHOL f_k $A = K$
 "ARTELMEZETT RÖGZÍTETT K VALTOZOS " B MEGHATÁROZOTT"
 FÜGGVÉNY, VALAMINT $|B| = p+1$, $B \subseteq A_n \subseteq A$

A TÉTELEK (EGYIK?) JELENTŐSÉGE AZ, HOGY A SZABAD SPEKTRUM
 CSAK A FÜGGVÉNYTŐL FÜGG, AZAZ ELÉG $V(\langle p+1; f_k \rangle)$ -BEN A SZABAD
 SPEKTRUMOT MEGÁLLAPÍTANI, AMI ÖNMAGABAN MEG MINDIG LEHET
 BONYOLULT FELADAT DE ÖSSZESEGÉBEN MEGIS CSAK A LEGEGYSZERŰBB
 EBBEN A KÖRBE, IGY ANNAK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA VAN LEGNAGYOBB
 ESÉLYÜNK.

AZ EDDIGIEK ALKALMAZÁSÁRA TEKINTSÜNK Néhány PÉLDA.

I. PÉLDA: HA f_k^i K VALTOZOS i -EDIK PROJEKCIÓ (RÖGZÍTETT
 $i \leq k$)-RE), AKKOR f_k^i " 2 MEGHATÁROZOTT", IGY A 2. TÉTELT
 MEGFOGALMAZVA RA:

A $V(\langle m; f_k^i \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMAI (SŐT AZ UGYANANNYI
 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK ELEMEI

1986.03.12

B MEGHATÁROZOTT

SZERKEZETE IS) $m=2,3,\dots$ -RA MEGEGYEZNEK.

SPECIALISAN A PROJEKCIÓK BARMELY HALMAZA ÖSSZESEGÉBEN IS
" 2 MEGHATÁROZOTT" (AMI ALATT AZT ÉRTJÜK, HOGY A VELÜK
KÉPZETT ÖSSZETETT FÜGGVÉNYEK 2 -T TISZTELIK ÉS HA KÉT, BELÜLK
KÉPZETT ÖSSZETETT FÜGGVÉNY MEGEGYEZIK A CSAK $0,1$ -ET
TARTALMAZÓ SOROZATOKON, AKKOR AZONOSAK), IGY IGAZ A KÖVETKEZŐ
ÁLLÍTÁS IS:

A $V(\langle \underline{m}; \mathcal{F} \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMAI (SŐT AZ UGYANANNYI
SZABAD GENERÁTOR ALTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK ELEMEI
SZERKEZETE IS) $m=2,3,\dots$ -RA MEGEGYEZNEK AHOL $\mathcal{F} = \{f \mid f:$
PROJEKCIÓ}.

A PROJEKCIÓK ESETÉBEN AZ IS NYILVÁNVÁLÓ, HOGY A SZABAD
SPEKTRUM ATTÓL SEM FÜGG, HOGY PONTOSAN HÁNYADIK PROJEKCIÓ
FÜGGVÉNYT HASZNÁLJUK.

A SPEKTRUM MINDIG $1,2,3,\dots,m,\dots$.

KÖVETKEZMÉNY: A $V(\langle \underline{m}; \mathcal{F} \rangle)$ VARIETÁS SZABAD SPEKTRUMA
MEGEGYEZIK $V(\langle \underline{m}; \mathcal{F} \cup \mathcal{F}_p \rangle)$ SZABAD SPEKTRUMÁVAL, AHOL $\mathcal{F}_p$ ELEMEI
PROJEKCIÓK.

II. PÉLDA: HA f_k k VÁLTOZÓS KONSTANS-TÖBBSÉGI FÜGGVÉNY
AKKOR A LEMMA SZERINT " 2 MEGHATÁROZOTT" S IGY IGAZ RÁ A 2,

TÉTEL MEGFELELŐJE :

BÁRMELY $m \geq 2$ -RE A $V(\langle m; f_k \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMA MEGEGYEZIK $V(\langle 2; f_k \rangle)$ SZABAD SPEKTRUMÁVAL.

KONKRÉTAN 2-ON f_2 ÉPPEN A MINIMUM-FÜGGVÉNY, MASSZOVAL, f_2 ÉPPEN A LOGIKAI KONJUNKCIO :

f_2	x_1		0	1
	x_2	0	0	0
		1	0	1

A SZABAD SPEKTRUM(OK) : $1, 3, 7, 15, \dots, 2^m - 1, \dots$

KONKRÉTAN 2-ON f_3 ÉPPEN A TÖBBSÉGI FÜGGVÉNY, MASSZOVAL, f_3 ÉPPEN AZ $x_1 x_2 \vee x_1 x_3 \vee x_2 x_3$ BOOLE-FÜGGVÉNY :

f_3	x_3		0	1
	x_1	x_2		
			0	0
			0	1
			1	0
	1	1	1	1

3-ON PEDIG f_3 A

1986.03.12

MEGHATÁROZOTT

HÁLO MEDIAN MŰVELETE. MIND $V(\langle 2; f_3 \rangle)$, MIND $V(\langle 3; f_3 \rangle)$ ESETÉN (ÉS BARMELY TARTOHALMAZ ESETÉN IS) A SZABAD SPEKTRUM(OK) : 1, 2, 4, 12, 81, (>2442).

KONKRÉTAN $K=4$ -RE :

f_4

		x_3 0 0 1 1			
		x_4 0 1 0 1			
x_1	x_2				
0	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	1
1	0	0	0	0	1
1	1	0	1	1	1

A SZABAD SPEKTRUM(OK) : 1, 3, 10, 54, (>744)

III. PÉLDA :

AZ $f_m^{(k)}(x_1, \dots, x_k)$ K VÁLTOZOS FÜGGVÉNYT, MELY AZ A JOLRENDEZETT HALMAZON VAN ÉRTELMEZVE, MAXIMUM FÜGGVÉNYNEK NEVEZZÜK, HA

$$f_m^{(k)}(x_1, \dots, x_k) = x_i, \text{ ahol } x_i \geq_A x_j, j=1, \dots, k$$

LEMMA : AZ $f_m^{(K)}(x_1, \dots, x_K)$ MAXIMUM FÜGGVÉNY "B" MEGHATÁROZOTT ,
 AHOL B AZ A HALMAZ KÉT "LEGKISEBB" ELEME , AZAZ :

$$B = \{z_1, z_2 \mid z_1 \leq_A x_i : x_i \in A; z_2 \leq_A x_i : x_i \in A \setminus \{z_1\}\}$$

BIZONYÍTÁS : A "B" MEGHATÁROZOTTSÁG" DEFINÍCIÓJÁBAN
 SZEREPLŐ 1. TULAJDONSÁG NYILVANVALÓAN TELJESÜL , A 2.
 TULAJDONSÁG FENNALLASÁT A KONSTANS-TÖBBSÉGI FÜGGVÉNYEKRE TETT
 MEGGONDOLÁSOKHOZ TELJESEN HASONLÓAN BIZONYÍTHATJUK BE. $f_m^{(K)}(\dots)$
 ÉRTÉKÉT A MŰVELETTÁBLÁZAT TEKINTETT SORÁBAN IGY SZÁMÍTHATJUK KI;
 MAX ELEM $\leftrightarrow z_2$, TÖBBI $\leftrightarrow z_1$ HELYETTESÍTÉSSEL "MINTA" SORT
 KAPUNK , S AZ ESETLEG SZÜKSÉGES VISSZAHELYETTESÍTÉSSEL AZ
 EREDMÉNYT.

FENTI MEGGONDOLÁSOK K - TOL IS FÜGGETLENEK , UGYANIS A
 K VÁLTOZOS MAXIMUM FÜGGVÉNY ÉS A 2 VÁLTOZOS MAXIMUM FÜGGVÉNY
 EGYMÁSBOL ELŐÁLLÍTHATOK ;

$$f_m^{(K)}(x_1, \underbrace{x_2, \dots, x_2}_{K-1}) = f_m^{(2)}(x_1, x_2)$$

$$f_m^{(2)}(\dots, f_m^{(2)}(f_m^{(2)}(x_1, x_2), x_3), \dots, x_K) = f_m^{(K)}(x_1, \dots, x_K)$$

S IGY ÖSSZETETT FÜGGVÉNY KÉPZÉSSEL MINDKETTŐBŐL UGYANAZON
 FÜGGVÉNYEK KÉPEZHETŐK.

KÖVETKEZMÉNY (A 2. TÉTEL MEGFELELŐ ALAKJA) ;

A $V(\langle \underline{n}; f_m^{(k)} \rangle)$ VARIETÁSOK SZABAD SPEKTRUMA , SŐT AZ UGYANANNYI SZABAD GENERÁTOR ALTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK ELEMEI SZERKEZETE IS) $m=2, 3, \dots$ -RA MEGEGYEZNEK AHOL $f_m^{(k)}$ K VÁLTOZOS MAXIMUM FÜGGVÉNY ($K=2, 3, \dots$ BÁRMELY ÉRTÉKÉRE UGYANAZ,)

PÉLDAUL :

$f_m^{(2)}(x_1, x_2):$

	x_2	0	1
x_1			
0		0	1
1		1	1

A SZABAD SPEKTRUM : $1, 3, 7, 15, \dots, 2^i - 1, \dots$

ÉSZREVEHETJÜK , HOGY AZ ITT TALÁLT SPEKTRUM MEGEGYEZIK A II. PÉLDÁBAN EMLITETT ELSŐ ESETTEL , ENNEK AZ AZ OKA , HOGY ALAKLMAS RENDEZÉST VÁLASZTVÁ A KÉTELEMŰ HALMAZON ÉRTELMEZETT MAXIMUM ILLETEVE MINIMUM FÜGGVÉNYEK MEGEGYEZNEK A KÉTELEMŰ HALMAZ KONSTANS-TÖBBSÉGI FÜGGVÉNYEIVEL.

IV. PÉLDA :

A III. PÉLDAHOZ HASONLÓ MEGGONDOLÁSOK IGAZAK AZ ANNAK MINTAJÁRA MEGHATÁROZOTT MINIMUM FÜGGVÉNYRE IS.

1986.03.12

B MEGHATÁROZOTT

6. A (HAROM VÁLTOZÓS)

MINTAFÜGGVÉNYEK VISELKEDÉSÉRŐL

A " B MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYEK EGY-EGY PÉLDÁJÁT KERESVE (MELYEKRE AZ 1-3 TÉTELEK KONKRÉTAN MONDANAK KI MEGALLAPÍTÁSOKAT) TERMÉSZETES GONDOLATKÉNT ADODOTT A MINTAFÜGGVÉNYEK MEGVIZSGÁLÁSA IS. MIVEL A MINTAFÜGGVÉNYEK - MEGHATÁROZÁSUKNÁL FOGVA - A VÁLTOZOMINTÁJUK ALTAL MEGHATÁROZOTT MODON VISELKEDNEK IGY ELSŐ BENYOMÁSRA AZ AZ ELKÉPZELÉS ALAKULHAT KI, HOGY A K VÁLTOZÓS MINTAFÜGGVÉNY " K MEGHATÁROZOTT". EZ AZONBAN NEM IGY VAN, SOK MINTAFÜGGVÉNY " B MEGHATÁROZOTT" DE NÉHANY NEM, E NÉHANY KIVÉTELNEK AZONBAN FELISMERHETŐ KÖZÖS TULAJDONSÁGA IS VAN, A TOVÁBBIAKBAN E TÉMAKÖR VIZSGÁLATÁT MUTATOM BE.

ÁLTALANOSSÁGBAN TEKINTSÜNK EGY A HALMAZT ÉS AZON EGY S KÉTVALTOZOS RELÁCIOT. AZ f FÜGGVÉNYT A -N ÉRTELMEZETT S -MINTAFÜGGVÉNYNEK NEVEZÜK HA :

1.) HA MINDEN $a_1, \dots, a_n (\in A)$ -RA

$$f(a_1, \dots, a_n) \in \{a_1, \dots, a_n\}$$

2.) HA $a_1, \dots, a_n$ VALAMINT $b_1, \dots, b_n$ OLYANOK, HOGY

MINDEN i, j ($1 \leq i, j \leq n$) -RE $a_i \neq a_j$ AKKOR ÉS

CSAKIS AKKOR HA $b_i \neq b_j$ ÉS $f(a_1, \dots, a_n) = a_i$ AKKOR

$$f(b_1, \dots, b_n) = b_i.$$

A TOVÁBBIAKBAN AZ "EGYENLŐSÉG-MINTAFÜGGVÉNYEKKE" FOGLALKOZUNK, VAGYIS OLYAN MINTAFÜGGVÉNYEKKE MELYEK MINDIG VALAMELY VÁLTOZOJUK ÉRTÉKÉT VESZIK FEL, ÉS HOGY PONTOSAN MELYIKET, AZ AZ AKTUALIS VÁLTOZOMINTÁJUKTOL FÜGG.

Három változos egyenlőség-minta a következő négy lehet :
 ABC , AAB , ABA , BAA ; ennek megfelelően 24 darab három
 változos egyenlőség-mintafüggvény létezik , ezek "összevont
 művelet táblázata" a következő :

MINTA	1	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	15	16	17	18	19	20	22	23	24
ABC	!	A	A	A	A	A	A	B	B	B	B	B	B	B	C	C	C	C	C	C	C
AAB	!	A	A	A	B	B	B	B	A	A	A	B	B	B	B	A	A	A	A	B	B
ABA	!	A	B	B	A	A	B	B	A	A	B	A	A	B	B	A	A	B	B	A	B
BAA	!	A	A	B	A	B	A	B	A	B	B	A	B	A	B	A	B	A	B	B	A

A 2, 11, 21 minta-függvények az 1., 2., illetve 3. projekció
 függvények ,
 ezeket a táblázatban nem is tüntettem fel.

A fenti táblázatban szereplő 21 mintafüggvény
 valamelyikével Biro algebrák által generált varietasokban a 3 ,
 4 szabad generátor által generált szabad algebrák vizsgálatára a
 számítógépi programot használva a következő megfigyelést
 tehetjük : hat különleges viselkedésű függvénytől eltekintve a
 többi függvénnyel Biro algebrák által generált varietasok

SPEKTRUMA ELSŐ NÉHÁNY ELEME , ÉS A SZABAD ALGEBRÁK ELEMEI SZERKEZETE IS MEGEGYEZIK , IGY EZEN 18 FÜGGVÉNY LEHET , HOGY " 3 MEGHATÁROZOTT",

A KÜLÖNLEGES VISELKEDÉSŰ MINTAFÜGGVÉNYEK , ÉS AZON KÉT FÜGGVÉNY , AMELY $(\underline{3}; p_i)$ - N MEGEGYEZIK , DE $(\underline{4}; p_i)$ - N ELTÉR (A FÜGGVÉNYEKET p_i -VEL JELÖLVE , AHOL i A FENTI TÁBLÁZATBELI OSZLOPINDEX) :

p_3 :	$p_3(x, p_3(y, x, z), p_3(x, v, z))$	$p_3(x, p_3(y, x, z), v)$	75
p_5 :	$p_5(x, p_5(x, y, z), p_5(v, y, x))$	$p_5(x, z, p_5(v, y, x))$	68
p_{10} :	$p_{10}(x, z, p_{10}(x, v, y))$	$p_{10}(x, y, p_{10}(x, v, z))$	39
p_{13} :	$p_{13}(x, p_{13}(y, x, z), p_{13}(y, v, z))$	$p_{13}(x, z, p_{13}(y, v, z))$	110
p_{18} :	$p_{18}(x, y, p_{18}(v, x, z))$	$p_{18}(x, y, p_{18}(z, y, v))$	36
p_{19} :	$p_{19}(x, y, p_{19}(y, z, v))$	$p_{19}(x, y, p_{19}(x, v, z))$	30

EZEN TÁBLÁZAT UTOLSO OSZLOPÁBAN AZT AZ ELEMSZÁMOT KÖZLÖM , AHOL " A SZABAD ALGEBRA ELEMEI GENERALÁSI ALGORITMUSA SZÉRIINT " AZ ELSŐ ELTÉRÉS KELETKEZIK.

LEVONHATO TEHÁT A KÖVETKEZTETÉS : $p_3, p_5, p_{10}, p_{13}, p_{18}, p_{19}$

BIZTOSAN NEM " 3 MEGHATÁROZOTT".

E HAT FÜGGVÉNYBEN A TÖBBIEKTŐL ELTÉRŐ KÖZÖS TULAJDONSÁG AZ, HOGY EZEK MIND UGY VISELKEDNEK MINT A PROJEKCIÓ-FÜGGVÉNYEK, KIVÉVE AZT AZ ESETET, AMIKOR MINDHÁROM VÁLTOZÓJUK ÉRTÉKE KÜLÖNBÖZŐ (ABC MINTA).

KONKRÉTAN :

- p_3 2. PROJEKCIÓ, DE ABC MINTÁN ÉRTÉKE : A,
- p_5 3. PROJEKCIÓ, DE ABC MINTÁN ÉRTÉKE : A,
- p_{10} 1. PROJEKCIÓ, DE ABC MINTÁN ÉRTÉKE : B,
- p_{13} 3. PROJEKCIÓ, DE ABC MINTÁN ÉRTÉKE : B,
- p_{18} 1. PROJEKCIÓ, DE ABC MINTÁN ÉRTÉKE : C,
- p_{19} 2. PROJEKCIÓ, DE ABC MINTÁN ÉRTÉKE : C.

p_{10} , p_{18} VALÓDI SZEMIPROJEKCIÓ (LÁSD (7)), A TÖBBIT A $\chi(f)=0$ FELTÉTELT NEM ELÉGITI KI, (χ DEFINÍCIÓJÁT LÁSD (7).)

AZ ITT (TÁBLÁZATBAN ELFOGLALT HELYE MIATT) p_5 -EL JELÖLT 3 VÁLTOZÓS EGYENLŐSÉG-MINTAFÜGGVÉNYT SZOKÁSOS l_3 -MAL IS JELÖLNI, EZÉRT A TÖVÁBBIAKBAN AZ ÉRTEKEZÉSBN EZT A JELÖLÉST HASZNÁLJUK.

7. AZONOSSÁG SOROZAT l_3 -MAL

AZONOSSÁGOK , AMELYEK TELJESÜLNEK $(\underline{m}; l_3)$ -ON , DE
NEM TELJESÜLNEK $(\underline{m}; l_3)$ -ON HA $m > n$,

AZ ELŐZŐ FEJEZETBEN LEIRT TAPASZTALATOK SZERINT TÖBBEK
KÖZÖTT AZ l_3 FÜGGVÉNY IS RENDELKEZIK AZZAL A TULAJDONSÁGGAL ,
HOGY VELE KÉPEZHETŐ OLYAN AZONOSSÁG , MELY TELJESÜL $(\underline{3}; l_3)$
ALGEBRÁBAN , DE NEM TELJESÜL $(\underline{4}; l_3)$ ALGEBRÁBAN. E MEGFIGYELÉS
ALAPJÁN MERÜLT FEL AZ AZ ÖTLET , HOGY HASZNOS LENNE OLYAN
AZONOSSÁGSOROZATOT KONSTRUALNI , MELY AZONOSSÁGAI EGYRE NAGYOBB
TARTOHALMAZU ÉS l_3 FÜGGVÉNYHALMAZU ALGEBRAKON MÉG TELJESÜLNEK ,
DE ANNAL NAGYOBB TARTOHALMAZU ÉS l_3 FÜGGVÉNYHALMAZU ALGEBRAKON
MÁR NEM.

EZ HASZNOSNAK IGÉRKEZETT A $(\underline{3}; l_3)$ ALGEBRA VIZSGÁLATARA
ABBOL A SZEMPONTBÓL , HOGY ANNAK VAN-E VÉGES AZONOSSÁG BAZISA, A
MEGFIGYELÉSEK E "FŐ KÉRDÉS" MEGVÁLASZOLÁSAHOZ NEM VITTEK
KÖZELEBB , AZONBAN A KIVANT TULAJDONSÁGU AZONOSSÁGSOROZATOT
SIKERÜLT KÉPEZNI , S EZT FELHASZNÁLVA MEGADNI $(\underline{3}; l_3)$
AZONOSSÁGAINAK EGY OSZTÁLYOZÁSÁT. A TOVÁBBIAKBAN EZT MUTATOM BE.

AZ l_3 FÜGGVÉNY DEFINÍCIÓJA MÁR ISMERT UGYAN, DE MEGADUNK EGY MÁST, ÁLTALÁNOSABBAN HASZNÁLT DEFINÍCIÓT IS ;

$$l_3(x_1, x_2, x_3) = \begin{cases} x_1 & \text{ha } |\{x_1, x_2, x_3\}| = 3, \\ x_3 & \text{máskor} \end{cases}$$

AZ AZONOSSÁGSOROZAT ELSŐ TAGJÁUL AZ ELŐZŐ FEJEZETBEN TALÁLT AZONOSSÁGOT HASZNÁLHATJUK ;

$$(4) \quad l_3(x_1, l_3(x_1, x_2, x_3), l_3(x_4, x_2, x_1)) = l_3(x_1, x_3, l_3(x_4, x_2, x_1))$$

EZ AZONOSSÁG $(3; l_3)$ -BAN, DE MÁR $(4; l_3)$ -BAN NEM, AZ (1) AZONOSSÁGOT JELÖLJE A TOVÁBBIÁKBAN : $f_1 = g_1$. AZ AZONOSSÁGSOROZAT i -EDIK TAGJÁT JELÖLJE $f_i = g_i$.

AZ AZONOSSÁGSOROZATOT INDUKTIVAN KÉPEZZÜK,

TEGYÜK FEL TEHÁT, HOGY AZ AZONOSSÁGSOROZAT ELSŐ i TAGJA MÁR ISMERT, AZAZ ;

$$f_1 = g_1, f_2 = g_2, \dots, f_i = g_i$$

EZEK RENDRE 4, 5, ..., $i+3$ VÁLTOZÓS KIFEJEZÉSEK, ÉS A k -ADIK OLYAN, HOGY TELJESÜL $(m; l_3)$ -ON, HA $m \leq k+2$, DE NEM TELJESÜL $(m; l_3)$ -ON, HA $m > k+2$.

KERESSÜK MOST AZ $i+1$ -EDIK AZONOSSÁGOT, $f_{i+1} = g_{i+1}$ -ET

$$(*) \quad \begin{aligned} & l_3(x_{i+4}, f_i(x_1, \dots, x_{i+3}), L(x_1, \dots, x_{i+4})) = \\ & l_3(x_{i+4}, g_i(x_1, \dots, x_{i+3}), L(x_1, \dots, x_{i+4})) \end{aligned}$$

ALAKBAN, MEGKÖVETELJÜK ENNEK ÉRVÉNYESSÉGÉT $(i+3; l_3)$ -RA ÉS
NEM TELJESÜLÉSÉT $(i+4; l_3)$ -RA.

TEKINTSÜK AZ $x_k = x_l$ ESETEKET, AHOL $k, l \neq i+4$; EKKOR $(*)$
 $f_i = g_i$ MIATT TELJESÜL, $L(x_1, \dots, x_{i+4}) \rightarrow T$ KELL TEHAT UGY
MEGVALASZTANUNK, HOGY $x_k = x_{i+4}$ ($k=1, \dots, i+3$) ESETEKBEN IS TELJESÜLJÖN
 $(*)$, DE $|\{x_1, \dots, x_{i+4}\}| = i+4$ -RE NE TELJESÜLJÖN $(*)$, EZ FLÉRHETŐ,
HA L OLYAN, HOGY:

eset	L	megengedett érték	javasolt érték
$x_{i+4} = x_1$	$L(x_{i+4}, x_2, \dots, x_{i+4})$	x_{i+4} vagy x_{i+3}	x_{i+4}
$x_{i+4} = x_2$	$L(x_1, x_{i+4}, \dots, x_{i+4})$	$\{x_2, \dots, x_{i+4}\} \setminus \{x_1, x_{i+3}\}$	x_{i+4}
$\vdots$	$\vdots$	ua.	ua.
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$
$x_{i+4} = x_{i+2}$	$L(x_1, \dots, x_{i+4}, x_{i+3}, x_{i+4})$	ua.	x_{i+4}
$x_{i+4} = x_{i+3}$	$L(x_1, \dots, x_{i+4}, x_{i+4})$	x_{i+4} vagy x_1	x_1

A MEGKÖVETELT TULAJDONSÁG L PEDIG l_3 ISMÉT ELT
ALKALMAZÁSÁVAL MEGKONSTRUALHATO. MEGPEDIG:

$$L = l_3 \left(l_3 \left(\dots l_3 \left(l_3 \left(l_3(x_1, x_2, x_{i+4}), l_3(x_3, x_4, x_{i+4}), x_{i+4} \right), l_3(x_5, x_6, x_{i+4}), x_{i+4} \right), \dots \right), x_{i+2}, x_{i+4} \right)$$

(A KÉPZÉSÉBEN

MÁR x_{i+3} -AT NEM HASZNALVA)

MODON ,

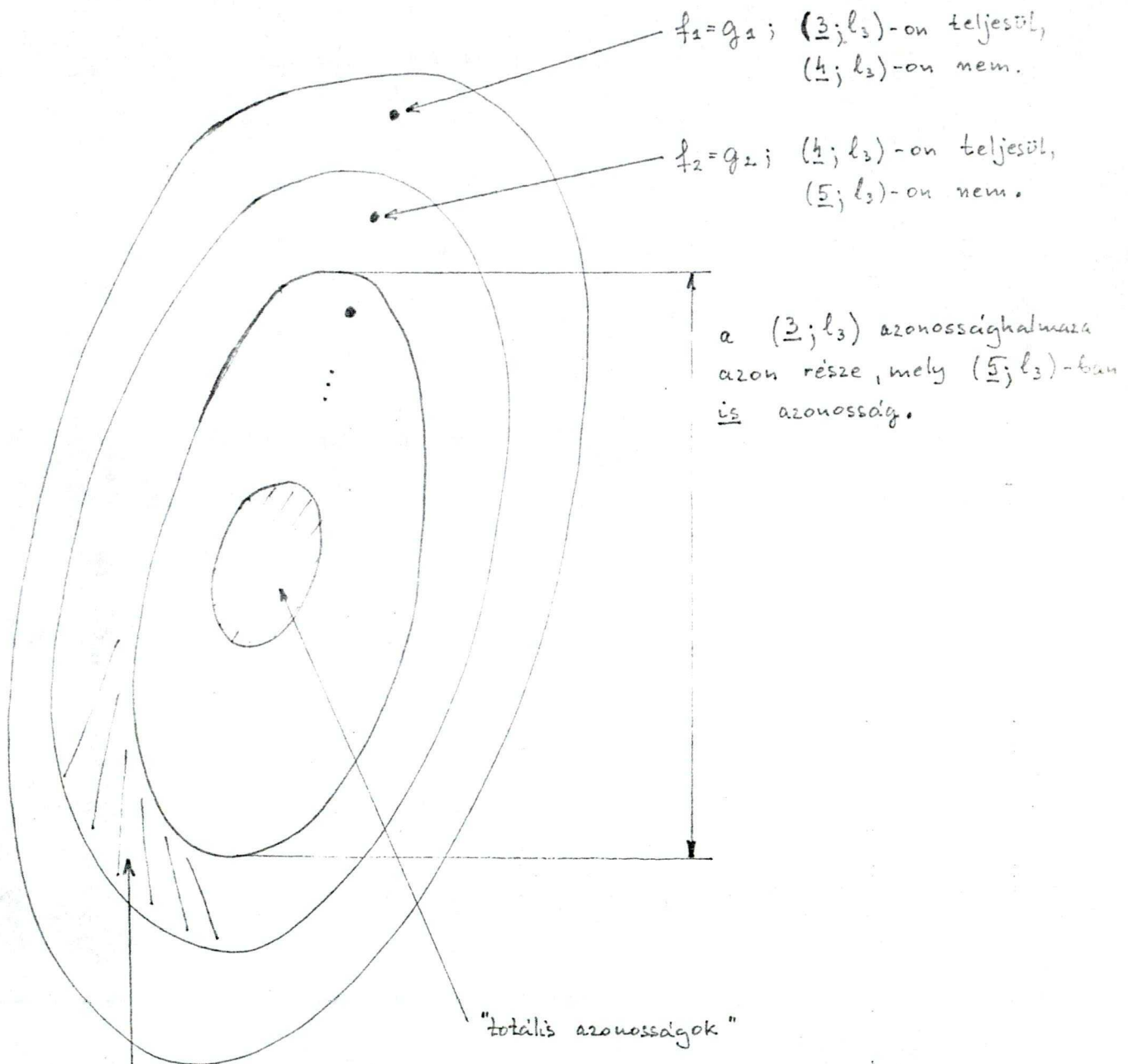
IGY MEGKONSTRUALTUK A (*) AZONOSSÁGOT , BE KELL MÉG BIZONYÍTANI , HOGY EZ $(i+4; l_3)$ -N MÁR NEM ALL. ENNEK BELÁTÁSÁHOZ TEKINTSÜK AZT AZ ESETET , AMIKOR MINDEN VÁLTOZÓJA MÁS - MÁS ÉRTÉKET VESZ FEL , EKKOR (*) A KÖVETKEZŐ ALAKOT ÖLTI !

$$\underbrace{l_3(x_{i+4}, \underbrace{f_i(x_1, \dots, x_{i+3})}_{x_{i+3}^{(*)}}, \underbrace{L(x_2, \dots, x_{i+4})}_{x_1})}_{x_{i+4}}$$

$$\underbrace{l_3(x_{i+4}, \underbrace{g_i(x_2, \dots, x_{i+3})}_{x_2^{(*)}}, \underbrace{L(x_2, \dots, x_{i+4})}_{x_1})}_{x_1}$$

MEGJEGYZÉS ; (**)-BAN KIHASZNALTUK AZ f_i, g_i FÜGGVÉNYEK AZON TULAJDONSÁGÁT , HOGY VÁLTOZÓIK CSUPA KÜLÖNBÖZŐ ÉRTÉKEIN VETT ÉRTÉKÜK $f_i(x_1, \dots, x_{i+3}) = x_{i+3}$ ÉS $g_i(x_2, \dots, x_{i+3}) = x_1$ LESZ ("ELSŐ - UTOLSO TULAJDONSÁG"). E TULAJDONSÁG ÖRÖKLŐDÉSÉT ÉPPEN UGYANEZEN GONDOLATMENET BIZONYÍTOTTA.

A MOST ELBÁLLITOTT AZONOSSÁGSOROZAT JELLEMZŐ TULAJDONSÁGA ALKALMAT AD ARRA , HOGY $(3; l_3)$ AZONOSSÁGAINAK EGY OSZTÁLYOZÁSÁT MEGADJUK. EZT AZ OSZTÁLYOZÁST ABRÁN SZEMLÉLTETVE ;

8. A SZABAD ALGEBRA ELEMEIT ELŐÁLLÍTÓ

SZÁMITÓGÉPI PROGRAM

AZ ELKÉSZÍTETT PROGRAM A "SZABAD ALGEBRAK ELŐÁLLÍTÁSA" CÍMŰ FEJEZETBEN LEÍRT MODSZERT ALKALMAZZA SZABAD ALGEBRAK ELEMEI MEGKERESÉSÉRE,

A PROGRAMOZÁS MEGKEZDÉSEKOR EL KELLETT DÖNTENI, HOGY MELY PROGRAMOZÁSI NYELVET CÉLSZERŰ HASZNALNI, MINTHOGY SPECIALIS ALGORITMUSLEÍRÓ (ESETLEG KIMONDOTTAN ALGEBRAI FELADATOKRA ORIENTÁLT) NYELV FORRÍTÓPROGRAMJA NEM ALLT RENDELKEZÉSRE, IGY AZ "ÁLTALANOS PROGRAMOZÁSI NYELV" MEGKÉNT EMLEGETETT KÖRBŐL KELLETT VALASZTANI,

AZ ÁLTALANOS PROGRAMOZÁSI NYELVEK KÖZÜL VALÓ VALASZTÁSNÁL ELMÉLETI MEGGONDOLÁS NEM VEZETETT, MERT NÉMI TULZASSAL UGYAN, DE A HELYZET AZ ÉLŐ NYELVEKHEZ LEHET HASONLÓ, AHOLIS NEM DÖNTHETŐ EL ELMÉLETI ALAPON, HOGY PÉLDAUL EGY ALGEBRAI DOLGOZATOT MAGYAR, ANGOL VAGY SPANYOL NYELVEN CÉLSZERŐBB MEGIRNI. MINDEN VALASZTÁS NYILVÁN A TEKINTETT NYELV SPECIALITÁSAIT FOGJA KIHASZNÁLNI, S IGY (FOGALMAZÁSI - LEÍRÁSTECHNIKAI SZEMPONTBÓL) MÁS - MÁS MEGOLDÁSHOZ VEZET, DE

UGYANAZT A CÉLT ÉRI EL. UGY GONDOLOM NEM TULZAS AZ SEM , HOGY MIND AZ ÉLO , MIND A SZÁMITÓGÉPI NYELVEK HASZNALATÁBAN AZ IS BEFOLYASOLO , HOGY MELYIK HASZNALATÁBAN MENNYIRE JARTAS AZ EMBER.

A VALASZTÁSI SZEMPONTOK TEHÁT : EGYRÉSzt A PL/I , FORTRAN , PASCAL , ASSEMBLY ÉS COBOL NYELVEK FORDÍTÓPROGRAMJAIHOZ VOLT MODOM HOZZÁFÉRNI (S EZEK HASZNALATÁBAN VAN GYAKORLATOM IS) , MÁSRÉSzt SZÜKSÉGEN VOLT IGEN NAGY MEMÓRIA TERÜLETEKRE , S IGY OLYAN NYELVRE , MELY LEHETŐSÉGET AD A PROGRAMBOL A MEMÓRIÁVAL VALÓ GAZDÁLKODÁSRA , TOVABBA JO ÁTTEKINTHETŐSÉGET ELŐSEGÍTŐ MINNÉL SZÉLESEBB LEHETŐSÉGEKKEL HASZNÁLHATO PROGRAMSZERVEZŐ UTASÍTÁSAI VANNAK.

A VALASZTÁS VÉGULIS IGY A PL/I NYELV PLIOPT FORDÍTÓJÁRA ESETT. KIHASZNÁLTAM A DINAMIKUS TÖMB DEKLARÁCIÓS , A VÁLTOZATOS CIKLUSSZERVEZŐ , A REKURZÍV PROGRAMOZÁSI LEHETŐSÉGEKET. (A TÖBBI NYELVEKEN BONYOLULTABB S IGY NEHEZEBBEN ÁTTEKINTHETŐ PROGRAMOZÁSI MODSZEREKKEL KELLETT VOLNA DOLGOZNI.)

A HASONLO TÉMAKÖRREN SZÁMITÓGÉPET FELHASZNÁLOK IS NAGYJABOL HASONLO GONDOLATRA JUTHATTAK , LEGALÁBBIS EZ DERÜL KI (3) ÉS (4) PUBLIKÁCIÓKBOL , AHOLIS SZINTÉN FORTRAN ILLETVE PL/I PROGRAMNYELVEK FELHASZNÁLÁSAT EMLITIK.

A PROGRAM EC-1045 TÍPUSU (IBM 370/158 -AL KOMPATIBILIS) SZÁMITÓGÉPEN , OS/VS1 OPERÁCIÓS RENDSZER ALATT MÜKÖDIK , PLIOPT NYELVEN ÍRODOTT , FUTÁSIDEJE A MEGOLDANDO FELADAT MÉRÉTÉTOL FÜGG, KONKRÉTAN 4 MÁSODPERCTOL 22 ORÁS FUTÁSIDŐKKEL TALÁLKOZTAM

(CPU IDŐBEN MÉRVE) , ILYEN HOSSZU IDŐ ALATT KB 12000 ELEMÉT TALÁLTA MEG A VIZSGÁLT SZABAD ALGEBRÁNAK.

A PROGRAM KONKRÉT ISMERTETÉSE A MELLÉKELT PROGRAMLISTA ELEJÉN TALÁLHATÓ MEG. ILLUSZTRÁCIÓKÉNT A MELLÉKLETBEN MEGTALÁLHATÓK A PROGRAM FUTTATÁSI LISTÁI :

- $V(\langle 2; \text{median} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 ÉS 5 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁK KÉPZÉSÉRE ,
- $V(\langle 3; m_0 \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 ÉS 5 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁK KÉPZÉSÉRE ,
- $V(\langle 4; \text{med}_4 \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁK KÉPZÉSÉRE ,
- $V(\langle 3; b_{16} \rangle)$ VARIETÁSBAN 3 ÉS 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁK KÉPZÉSÉRE ,
- $V(\langle 3; b_{17} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁK KÉPZÉSÉRE ,
- $V(\langle 4; p_{14} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRÁK KÉPZÉSÉRE .

A FÜGGVÉNYEK A FUTÁSI LISTÁKON PONTOSAN SZEREPELNEK , ITT (7)-BEN ALKALMAZOTT JELÖLÉSEKET HASZNÁLTAM.

A FUTTATÁSI PÉLDÁK A KÜLÖNBÖZŐ OUTPUT LEHETŐSÉGEK BEMUTATÁSÁT IS SZOLGÁLJÁK. A KÜLÖNBÖZŐ LISTÁK IGEN HASZNOSAK VOLTAK AZ ESETEK RÉSZLETES TANULMÁNYOZÁSÁBAN , PÉLDÁUL ANNAK VIZSGÁLATÁBAN , HOGY MI MÓDON KELETKEZNEK ÚJ ELEMÉK , ILLETVE HA A KELETKEZETT ELEM NEM ÚJ , AKKOR AZ MELYIK KORABBIVAL VOLT AZONOS , STB.

9. IRODALOM

- (1) BERMAN, J., ALGEBRAIC PROPERTIES OF K-VALUED LOGICS ,
TENTH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MULTIPLE-VALUED
LOGIC , EVANSTON , ILLINOIS , 1980 , 195-204 OLD.
- (2) BERMAN, J., FREE SPECTRA OF 3-ELEMENT ALGEBRAS ,
UNIVERSAL ALGEBRA AND LATTICE THEORY ,
PUEBLA , 1982 , 10-53 OLD.
- (3) BERMAN, J., KÖHLER, P., CARDINALITIES OF FINITE DISTRIBUTIV
LATTICES , MITTEILUNGEN AUS DEM MATHEM. SEMINAR GIESSEN ,
GIESSEN , 1976 , 103-124 OLD.
- (4) BERNAM, J., MUKAIDONO, M., ENUMERATING FUZZY SWITCHING
FUNCTIONS AND FREE KLEENE ALGEBRAS , COMP. & MATHS,
WITH APPLS. VOL.10, NO.1, 1984 , 25-35 OLD.
- (5) BURRIS, S., SANKAPPANAVAR, H., P., A COURSE IN UNIVERSAL
ALGEBRA , GRADUATE TEXTS IN MATHEMATICS 78 ,
SPRINGER-VERLAG , NEW YORK , 1981.
- (6) CSAKÁNY, B., ALGEBRA , JATE JEGYZET , BUDAPEST , 1974.

- (7) CSAKÁNY, B., ALL MINIMAL CLONES ON THE THREE-ELEMENT
SET , ACTA CYBERNETICA , TOM.6 , FASC.3 ,
SZEGED , 1983 , 227-238 OLD.
- (8) CSAKÁNY, B., HOMOGENOUS ALGEBRAS ARE FUNCTIONALLY COMPLETE ,
ALGEBRA UNIVERSALIS , 11 , BASEL , 1980 , 149-158 OLD.
- (9) CSAKÁNY, B., THREE-ELEMENT GROUPOIDS WITH MINIMAL CLONES ,
ACTA SCI. MATH. 45 , SZEGED , 1983 , 111-117 OLD.
- (10) JATE BOLYAI INTÉZET , UNIVERZALIS ALGEBRA (JEGYZET) ,
SZEGED , 1976.

10. MELLÉKLETEK

- "A" : A SZABAD ALGEBRA ELEMÉIT ELŐÁLLÍTÓ PROGRAM FORDÍTÁSI, SZEREKESZTÉSI LISTÁJA.

- "B" : $V(\langle 2; med_{10} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 ÉS 5 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK KÉPZÉSE.

- "C" : $V(\langle 3; m_{10} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 ÉS 5 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK KÉPZÉSE.

- "D" : $V(\langle 4; med_4 \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK KÉPZÉSE.

- "E" : $V(\langle 3; b_{10} \rangle)$ VARIETÁSBAN 3 ÉS 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK KÉPZÉSE.

- "F" : $V(\langle 3; b_{17} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK KÉPZÉSE.

- "G" : $V(\langle 4; p_{14} \rangle)$ VARIETÁSBAN 4 SZABAD GENERÁTOR ÁLTAL SZABADON GENERÁLT ALGEBRAK KÉPZÉSE.

TARTALOM

1.	BEVEZETÉS	1
2.	ALAPFOGALMAK ÉS JELHLÉSEK	3
3.	ZART ALGEBRA-OSZTÁLYOK TIPUSAI , VARIETASOK , SZABAD ALGEBRAK	7
4.	SZABAD ALGEBRAK ELŐÁLLITASA	10
5.	" $\mathcal{B}$ MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYEK , VARIETASOK " $\mathcal{B}$ MEGHATÁROZOTT" FÜGGVÉNYEKKEL , AZ ILYEN VARIETASOK SZABAD SPEKTRUMA	14
6.	A (HÁROM VÁLTOZÓS) MINTAFÜGGVÉNYEK VISZKEDÉSÉRŐL	28
7.	AZONOSSÁG SOROZAT l_3 -MAL	33

8. A SZABAD ALGEBRA ELEMEIT ELŐÁLLÍTÓ

SZÁMITÓGÉPI PROGRAM

39

9. IRODALOM

42

10. MELLÉKLETEK

44

M E L L É K L E T E K


```

//U010AAA1 JOB S089,BUZA                                00000010
LOG IEF403I U010AAA1 STARTED TIME=18.53.12 USER=GUTS
LOG IEF404I U010AAA1 ENDED   TIME=18.54.22
// EXEC PLIXCL                                           00000020
//PLI.SYSIN DD *                                         00000030
IEF142I - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000
IEF373I STEP /PLI      / START 06007.1853
IEF374I STEP /PLI      / STOP  06007.1853 CPU   0MIN 17.67SEC STOR VIRT 512K
//LKED.SYSLMOD DD DSN=DSN.LINKLIB(U010SMAL),DISP=OLD    00004390
IEF142I - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000
IEF373I STEP /LKED     / START 06007.1853
IEF374I STEP /LKED     / STOP  06007.1854 CPU   0MIN 04.56SEC STOR VIRT 354K
IEF298I U010AAA1 SYSOUT=A.
IEF375I JOB /U010AAA1/ START 06007.1853
IEF376I JOB /U010AAA1/ STOP  06007.1854 CPU   0MIN 22.23SEC

```

OPTIONS SPECIFIED

OBJECT,NODECK;

* PROCESS MARGINS(2,72,1),NOESD,LINECOUNT(65),X(S),GOSTMT;

00000040

OPTIONS USED

AGGREGATE	NOCOUNT	ATTRIBUTES(SHORT)
GOSTMT	NODECK	CHARSET(60,ERCDIC)
INSOURCE	NOESD	NOCOMPILE(S)
LMESSAGE	NOFLOW	FLAG(1)
NEST	NOGNUMBER	LINECOUNT(65)
OBJECT	NOIMPRECISE	MARGINS(2,72,1)
OPTIONS	NOINCLUDE	SEQUENCE(73,80)
SOURCE	NOINTERRUPT	SIZE(433872)
SIMT	NOLIST	NOSYNTAX(S)
	NOMACRO	XREF(SHORT)
	NOMAP	
	NOMARGINI	
	NOMDECK	
	NONUMBER	
	NOOFFSET	
	NOOPTIMIZE	
	NOSTORAGE	
	NOTERMINAL	

SOURCE LISTING

STMI LFV HT

1 0 SMALLG : PROC(PARAM) OPTIONS(MAIN);

00000050

```

/*****
*
*      S M A L L G      P R O G R A M
*
*
*   A PROGRAM SZARAD ALGEBRAK ELEMEI KERESESERE ALKALMAS,
*   A KELETKEZETT ELEMENK ES A KELETKEZES KORULMELYET
*   IGFNY SZERINTI KIIRASAVAI.
*
*   A PROGRAM MEGSZORITASAI , ES JAVASOLT MODOSITASI
*   LEHETOSEGEK :
*
*   - A7 ALGEBRA MUVELETE MAX 9 VALTOZOS LEHET.
*     HA EZT ROVITENI KIVANJUK AZ 'I.' - VEL
*     JELOLT SOROKAT MODOSITSUK
*
*   - A7 ALGEBRAKAK EGY MUVELET (FUGGVENYE) VAN.
*     HA EZT ROVITENI KIVANJUK AZONOS VALTOZOSZAMU
*     MUVELETEKKEL AKKOR A 'II.' - VEL JELEIT
*     SOROKAT MODOSITSUK , ILLETVE EZEK MINTAJARA
*     EZEKET KOVETOEN ROVITSUK A PROGRAMOT.
*
*     HA A MUVELETEK VALTOZOSZAMA ELTERO AKKOR
*     TOVABBI MODOSITAS SZUKSEGES A MUVELETTARLA
*     BEOLVASASA-KIIRASA ES A MUVELTIVEGZES
*     PROGRAMRESZFKNEL.
*
*   - E*(E**N) MAX 2**31-1 LEHET (JELENTESUK LASO
*     A DEKLARACIOS RESZNEL)
*     HA EZT TUL KELL LEPNI AKKOR A PROGRAM
*     TOMKEZELESI RESZEIREN JELENTOSEBB MODOSITAS
*     SZUKSEGES , MIVEL EZ MEGHALADJA A PLIOT EZE.
*     VALTOZATU FORDITOJA ALAPLEHETOSEGIT. MANUALIS
*     MEGOLDASOKKAL AZONBAN E KORLATOKON TUL IS
*     MUKODTETHETO A PROGRAM. (A NAGY SZAMOK KEZELESET
*     ES A TOMBOK INDEXELETET PROGRAMOZOITAN KELL
*     MEGOLDANI.)
*
*   - F , M , N (JELENTESUK LASO A DEKLARACIOS RESZNEL)
*     MAXIMUM 99 LEHET. HA EZT ROVITENI KIVANJUK
*     AZ I/O FORMATUMOKAT KELL MEGVALTOZTATNUNK.
*
*   MEGJEGYZES : A PROGRAM MUKODESE SPECIALIS ESETEKBE
*   JELENTOSEN FELGYORSITHATO, EGYESZT HA A MUVELTIVEGZEST
*   PROGRAMOZZUK , MASRESZT HA A VIZSGALT ESETHEN
*   ELMELETI MEGFONTOLASOKBOL TUDJUK , HOGY BIZONYOS
*   VALTOZO VARIACIOK A MUVELTIVEGZESBOL KIHAGYHATUK
*   S ENNEK MEGFELELOEN MODOSITJUK 'ISZVAN' ELJARAST.
*
*
*   INPUT :

```

```

00000060
00000070
00000080
00000090
00000100
00000110
00000120
00000130
00000140
00000150
00000160
00000170
00000180
00000190
00000200
00000210
00000220
00000230
00000240
00000250
00000260
00000270
00000280
00000290
00000300
00000310
00000320
00000330
00000340
00000350
00000360
00000370
00000380
00000390
00000400
00000410
00000420
00000430
00000440
00000450
00000460
00000470
00000480
00000490
00000500
00000510
00000520
00000530
00000540
00000550
00000560

```

```

* JELENTESUK : * 00000590
* PRINT : 'EREDM' ES 'VALT' TABLAZATOK * 00000600
* NYOMTATODNAK KI. * 00000610
* ALL : A7 UJONAN KELETKEZETT ELEM ES * 00000620
* SZERKEZETT NYOMTATODIK KI. * 00000630
* PRINTALL : A7 UJONAN KELETKEZETT ELEM ES * 00000640
* SZERKEZETE, VALAMINT 'EREDM' ES * 00000650
* 'VALT' TABLAZATOK NYOMTATODNAK KI. * 00000660
* MEGADASARA VONKOZO ELLENORZES ES ALAPERTELMEZES * 00000670
* NINCS, 'PRINT', 'ALL', ES 'PRINTALL' -TOL * 00000680
* ELTÉRŐ ESZIFÉKREN CSAK * 00000690
* - A VIZSGALT ALGEBRA ELEMSZÁMA * 00000700
* - A MŰVELET VÁLTOZÁSA * 00000710
* - A GÉNÉRALÉ ELEMÉK SZÁMA * 00000720
* - A MŰVELET MEGNEVEZÉSE ES MŰVELETTABLAZATA * 00000730
* - A GÉNÉRALÉ ALGEBRA ELEMSZÁMA * 00000740
* KERUL KINYOMTATASRA. * 00000750
* * 00000760
* - SYSIN -ROL : * 00000770
* - A VIZSGALT ALGEBRA ELEMSZÁMA (F(2)) * 00000780
* - A MŰVELET VÁLTOZÁSA (SKIP,F(2)) * 00000790
* - A GÉNÉRALÉ ELEMÉK SZÁMA (SKIP,F(2)) * 00000800
* - A MŰVELET MEGNEVEZÉSE (SKIP,A(80)) * 00000810
* - A MŰVELET MŰVELETTABLAZATA * 00000820
* EREDMENY OSZLOPA (SKIP,F(2)) * 00000830
* A 'KARTYA' INPUTOT TETSZOLEGES TARTALMU * 00000840
* (PELDAUL 'VEGE' SZOVEGU) KARTYA ZARJA. * 00000850
* (AZ INPUT EGYSZERUEN PROGRAMZHATOSAGA MIATT.) * 00000860
* * 00000870
* * 00000880
* * 00000890
* OUTPUT : * 00000900
* SYSPRINT -EN MEGJELENŐ NYOMTATHATÓ FORMATUMBAN, * 00000910
* TARTALMAT LAŚD 'INPUT EXEC PARM' LEÍRASANAL * 00000920
* * 00000930
* * 00000940
* MUNKA : * 00000950
* SYSINT -EN MUNKA MAGNESLEMEZ VAGY MAGNESSZALAG * 00000960
* ALLOMANYT KELL KIJELOLNI, 'EREDM' ES 'VALT' * 00000970
* TOMBOK MERETENEK MEGNÖVELESE VEGREHAJTHATÓ- * 00000980
* SÁGAERT. * 00000990
* MEGJEGYZES : EZEN NÖVFLESI ELJÁRASRA AZERT VAN SZÜKSÉG * 00001000
* MERT ARANYLAG KIS FELADAT MEGOLDÁSAHOZ IS 'EREDM' ES * 00001010
* 'VALT' TOMBOKET NEM LEHET TELJES (ELEMELTI) MERETUKHEN * 00001020
* FELVEHNI. IGY EGY KIS MERETTEL INDUL A PROGRAM, MAJD * 00001030
* SZÜKSÉG ESETEN BŐVITI A TOMBOK MERETET. E MEGOLDASSAL * 00001040
* LÉNYEGESEBEN NAGYOBB FELADATOK IS VIZSGALHATOK (MEGOLDHATOK) * 00001050
* MINT NÉLKÜL. A PROGRAM FUTÁSI KÖRNYEZETEBEN (OS/VS1) * 00001060
* KEVESEBB MINT 16 MBYTE MERETU MEMORIAT HASZNALHAT EGY * 00001070
* PROGRAM. * 00001080
* * 00001090
* * 00001100
* A PROGRAM FORDÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES : IBM OS PLIOPF FORDÍTÓ. * 00001110
* * 00001120
* A PROGRAM MŰDOSÍTÁS NÉLKÜL IBM OS/VS1, SVS, MVS * 00001130
* KÖRNYEZETBEN MŰKÖDTETHETŐ. * 00001140
* * 00001150
* KESZITETTE : BUZA ANTAL * 00001160
* * 00001170
* * 00001180

```


STMT LEV NT

```
*****
*
* FUTTATO JCL :
*
* //... EXEC PGM=U010SMAL,PARM='/'...
* //STEPLIB DD A PROGRAM LINKLIB SZERU KONYVTARA
* //SYSPRINT DD ... PLD. SYSOUT=A
* //PLTDUMP ... PLD. SYSOUT=D
* //SYSOUT DD UNIT=SYSDA,SPACE=(CYL,(5,5)),
* // DCH=(DSORG=PS,RECFM=F,BLKSIZE=7280,LRECL=7280)
* //SYSIN DD ...
*
*
*
*
* MEGJEGYZES :
* - ELEGENDOEN NAGY PARTICIORAN KELL
*   FUTTATNI (VS1-REN MEGFELELO JOB OSZTALYBAV ,
*   VS2-REN MEGFELELO REGION PARAMETERREL).
* - ELEGENDO FUTASIDOT KELL BIZTOSITANI
*   (JOB VAGY EXEC TIME PARAMETER ALKALMAZASAVAL).
* - SZUKSEG LEHET A PLIOPT FUTAST ISASIZE
*   PARAMETER MEGADASARA IS.
* A MEMORIA ES A CPU HASZNALATI IGENY AZ EPPEN
* MEGOLDANDO FELADATTOL FUGG.
*
*****/
```

```
00001180
00001190
00001200
00001210
00001220
00001230
00001240
00001250
00001260
00001270
00001280
00001290
00001300
00001310
00001320
00001330
00001340
00001350
00001360
00001370
00001380
00001390
00001400
00001410
00001420
00001430
00001440
00001450
00001460
00001470
00001480
```

2	1	0	DCL (E, -	/* ALAP ALGEBRA ELEMSZAMA */	00001490
			M,	/* MUVELET VALTOZOSZAMA */	00001500
			N,	/* A GENERALO ELEMENK SZAMA */	00001510
			HATAR,	/* MUVELETVEGZES ALSO HATARA */	00001520
			HATAR+1,	/* HATAR = 1 */	00001530
			JELZO,	/* MUVELETVEGZES FELSO HATARA */	00001540
			JELZO+1,	/* JELZO = 1 */	00001550
			JELZO2,	/* AKTUALIS TFLITETTSFG */	00001560
			JELZO2+1,	/* JELZO2 = 1 */	00001570
			INDEX,	/* MUVELETTABLAZAT SORSZAM (0-TOL) */	00001580
			I,J,K,L,IW,ISIW,IS2W	/* CIKLUS , MUNKA STR. VALTOZOK */	00001590
			) STATIC FIXED BINARY(15,0),		00001600
			EEN STATIC FIXED BINARY(31,0) INIT(100),	/* E**(F**N) HELYETI	00001610
			EREDM ES VALT TABLAZAT OSZLOPSZAM */		00001620
			EEN+LIM STATIC FIXED BINARY(31,0) INIT(2147483647),	/* E**(E**N)	00001630
			LIMIT 2**31 - 1 */		00001640
			(ONCODE,FLOOR,SUBSTR) BUILTIN,		00001650
			ISMVAR ENTRY, /* ISMETLESES VARIACIO KEPZO SZUBROUTIN */		00001660
			PARAM CHAR(100) VAR, /* EXEC PARAM FOGADO MEZO */		00001670
			SYSUT1 FILE STREAM, /* EREDM ES VALT TABLAZATOK NOVELESEHEZ		00001680
			MUNKA FILE */		00001690
			SYSIN FILE STREAM INPUT,		00001700
			SYSPRINT FILE STREAM OUTPUT,		00001710
			(MUVTAR(E**M,M+1), /* AZ ALGEBRA F MUVELETE TABLAZATA */		00001720
			EREDM(E**N,EEN), /* A SZABAD ALGEBRA KELETKEZO ELEMENK		00001730
			(OSZLOPONKENT) */		00001740
			ERDM(E**N), /* AKTUALISAN ELVEGZETT MUVELET EREDMENYE */		00001750
			VALT(M,EEN), /* A SZABAD ALGEBRA UJ ELEMENK HELY KORABBI		00001760
			ELEMENKEN VALO MUVELETVEGZESSEL		00001770
			KELETKEZETT */		00001780
			VARN(N),VARM(M) /* N ILLETVE M HOSSZU VEKTOROK , AZ		00001790
			ISMETLESES VARIACIOKAT TARTALMAZZAK */		00001800
			) BINARY FIXED(15,0) CONTROLLED,		00001810
			(S100,S101) CHAR(100), /* NYOMTATASI SZOVEG KONSTANSOK */		00001820
			(VAN,JEL,KELETKEZETT+UJ) BIT(1), /* UJ ELEM VIZSGALATAHOZ		00001830
			LOGIKAI VALTOZOK */		00001840
			SZOVEG CHAR(80); /* FUGGVENY = ALGEBRA MEGNEVEZES		00001850
			ADAT AZONOSITASHOZ ES NYOMTATASHOZ */		00001860
3	1	0	S100 = (40)'*'*' EREDMENY TABLAZAT '*'(40)'*';		00001870
4	1	0	S101 = (34)'*'*' AZ ELSO EREDMENYT ADO VARIACIO '*'(34)'*';		00001880
5	1	0	ON ERROR BEGIN; /* A PROGRAM FUTASA KOZHEN FELLEPO HIBA		00001890
			ESFTEK KEZELESE */		00001900
6	2	0	PUT EDIT ('INSTALLACIOS MERET TULLEPES') (SKIP(3),COL(10),A);		00001910
7	2	0	PUT EDIT ('ONCODE: ',ONCODE) (SKIP(3),COL(10),A,A);		00001920
8	2	0	GO TO VEGA;		00001930

STMI LFV NT

9 2 0 END;

00001940

/* E , M , N REOLVASASA - KIIRASA */

00001950

```

10 1 0 GET EDIT (E,M,N) (F(2),SKIP);
11 1 0 GET SKIP;
12 1 0 PUT EDIT ('A7 ALAPALGERRA ELEMSZAMA :',E,
               'A MUVELET VALTOZOSZAMA :',M,
               'A GENERALO FLEMEK SZAMA :',N)
               (SKIP(2),A,COL(30),F(3));

```

00001960

00001970

00001980

00001990

00002000

00002010

/* A MUVELETTABLAZAT REOLVASASA - KIIRASA */

00002020

```

13 1 0 ALLOCATE MUVTAB,EREDM,FRDM,VALT,VARN,VARM;
14 1 0 VALT = -1;

```

/* II. */

00002030

00002040

```

15 1 0 GET EDIT (SZOVEG) (A(80));
16 1 0 PUT EDIT (SZOVEG) (SKIP(3),SKIP(3),COL(10),A);

```

/* II. */

/* II. */

00002050

00002060

```

17 1 0 PUT EDIT ('MUVELETTABLAZAT :', ' ') (SKIP(3),SKIP(3),COL(10),A,
                                             SKIP(2),A);

```

/* II. */

/* II. */

00002070

00002080

00002090

```

18 1 0 DO I = 1 TO M;
19 1 1 PUT EDIT (' X',I) (A,F(1));

```

/* I. */

/* II. */

00002100

```

20 1 1 END; PUT EDIT ('F') (X(9),A);

```

/* II. */

/* II. */

00002110

```

22 1 0 VARM = 0;

```

/* II. */

/* II. */

00002120

```

23 1 0 GET EDIT (MUVTAB(I,M+1)) (F(2));

```

/* II. */

/* II. */

00002130

```

24 1 0 GET SKIP;

```

/* II. */

/* II. */

00002140

```

25 1 0 IW = 1;

```

/* II. */

/* II. */

00002150

```

26 1 0 CALL SUB1(IW);

```

/* II. */

/* II. */

00002160

```

27 1 0 CALL SUB2(IW);

```

/* II. */

/* II. */

00002170

```

28 1 0 JELZO = E;

```

/* II. */

/* II. */

00002180

```

29 1 0 HATAR = 0;

```

/* II. */

/* II. */

00002190

```

30 1 0 DO I = 2 TO E**M;

```

/* II. */

/* II. */

00002200

```

31 1 1 JELZO+1 = JELZO - 1;

```

/* II. */

/* II. */

00002210

```

32 1 1 CALL ISMVER(VARM,M,JELZO+1,HATAR);

```

/* II. */

/* II. */

00002220

```

33 1 1 GET EDIT (MUVTAB(I,M+1)) (F(2));

```

/* II. */

/* II. */

00002230

```

34 1 1 GET SKIP;

```

/* II. */

/* II. */

00002240

```

35 1 1 CALL SUB1(I);

```

/* II. */

/* II. */

00002250

```

36 1 1 CALL SUB2(I);

```

/* II. */

/* II. */

00002260

```

37 1 1 END;

```

/* II. */

00002270

```

38 1 0 PUT SKIP(3);

```

00002280

A.7

STMT LEV NT

/*.ER.EDMFNY TABLAZAT ELSO N OSZLOPA KITOLTASE */

00002290

```
39 1 0 JELZO = F;  
40 1 0 HATAR = 0;  
41 1 0 FREDM = 0;  
42 1 0 VARN = 0;  
43 1 0 DO I = 2 TO F*N;  
44 1 1 JELZO+1 = JELZO - 1;  
45 1 1 CALL ISMVAR(VARN,N,JELZO+1,HATAR);  
46 1 1 DO J = 1 TO N;  
47 1 2 EREDM(I,J) = VARN(J);  
48 1 2 END;  
49 1 1 END;  
50 1 0 JELZO = N;
```

```
00002300  
00002310  
00002320  
00002330  
00002340  
00002350  
00002360  
00002370  
00002380  
00002390  
00002400  
00002410
```



```

/* EREDMENY TABLAZATBANI MUVELETVEGZES ELOKESZITese */                                00002420

51 1 0  HATAR = 0;                                                                    00002430
52 1 0  JELZ01, JELZ02 = N;                                                            00002440
53 1 0  VARM = 0;                                                                      00002450
54 1 0  KELETKEZETT+UJ = '1'B; /* HOGY BEINDULJON AZ ALGORITMUS */                    00002460

/* AMIG UJ OSZLOP KELETKEZIK MUKODIK A MUVELETVEGZES ES BEJEGYZES */                00002470

55 1 0  DO WHILE (KELETKEZETT+UJ);                                                       00002480
56 1 1  KELETKEZETT+UJ = '0'B;                                                         00002490

/* MUVELETVEGZES HATAR.-.JELZ0 ELEMENK FELHASZNALASAVAL */                        00002500

57 1 1  ISM : /* VARM +1 INDEXU ELEMekkel MUVELT ELVEGZES */                          00002510
      DO I = 1 TO E**N; /* SORONKENT */                                                /* II. */ 00002520
      INDEX = 0; /* II. */ 00002530
      DO J = 1 TO M; /* II. */ 00002540
      INDEX = INDEX + EREDM(I,VARM(J)+1) * (E**(M-J)); /* II. */ 00002550
      END; /* II. */ 00002560
      EREDM(I) = MUVTAB(INDEX+1,M+1); /* II. */ 00002570
      END; /* II. */ 00002580

/* UJ ELEM KELETKEZETT = E ? */                                                    00002590

64 1 1  VAN = '0'B;                                                                    00002600
65 1 1  DO I = 1 TO JELZ02 WHILE (\VAN);                                                00002610
66 1 2  JEL = '1'B;                                                                    00002620
67 1 2  DO J = 1 TO E**N WHILE (JEL);                                                  00002630
68 1 3  IF EREDM(J) \= EREDM(J,I) THEN JEL = '0'B;                                  00002640
69 1 3  END;                                                                            00002650
70 1 2  IF JEL THEN                                                                    00002660
      VAN = '1'B; /* ESETLEGES RESZLETEZES KIIRASA */                                00002670
71 1 2  END;                                                                            00002680

/* HA UJ ELEM, BE KELL VENNI A TABLAZATBA */                                        00002690

72 1 1  IF \ VAN THEN DO;                                                              00002700

73 1 2  IF JELZ02 = EEN THEN IF \ NOVEL THEN DO;                                       00002710
74 1 3  PUT EDIT ('EEN+LIM-ET ELERTE') (SKIP(3),COL(20),A);                         00002720
75 1 3  GO TO VEGE;                                                                    00002730
76 1 3  END;                                                                            00002740

77 1 2  JELZ02 = JELZ02 + 1; /* AKTUALIS TELITETISEG */                             00002750
78 1 2  KELETKEZETT+UJ = '1'B; /* ALGORITMUS NEMERT VEGET */                         00002760
79 1 2  EREDM(*,JELZ02) = EREDM; /* EREDMENY = RE */                               00002770
80 1 2  VALT (*,JELZ02) = VARM; /* VALT = RA */                                       00002780

81 1 2  IF PARAM = 'PRINTALL' THEN DO; /* ALL */ THEN DO;                          00002790
      /* RESZEREDMENY KIIRAS */                                                       00002800

```

STMT LEV NT

A2	1	3	JELZ02+1 = JELZ02 - 1;	00002810
A3	1	3	PUT EDIT (JELZ02+1, ' -TK ELEM A 1;)	00002820
			(SKIP(2), COL(10), F(10), A);	00002830
A4	1	3	PUT EDIT (VARM) (F(5));	00002840
A5	1	3	PUT EDIT (' -ROL KFELEKEZETT : ') (4);	00002850
A6	1	3	CALL FUGGV(JELZ02);	00002860
A7	1	3	END;	00002870
A8	1	2	END;	00002880
			/* HA VARM = JELZ0 - 1 AKKOR EZ A CSOPORT KESZ */	00002890
A9	1	1	JEL = '1'B;	00002900
90	1	1	DO I = 1 TO M;	00002910
91	1	2	IF VARM(I) = JELZ0 - 1 THEN JEL = JEL & '1'B;	00002920
92	1	2	ELSE JEL = JEL & '0'B;	00002930
93	1	2	END;	00002940
94	1	1	IF JEL THEN GO TO TOV;	00002950
			/* KOVETKEZO VALTOZOVARIACIO KEPZESE */	00002960
95	1	1	JELZ0+1 = JELZ0 - 1;	00002970
96	1	1	HATAR+1 = HATAR - 1;	00002980
97	1	1	CALL ISMVAR(VARM, M, JELZ0+1, HATAR+1);	00002990
98	1	1	GO TO ISM;	00003000
99	1	1	TOV : /* EZ A CSOPORT KESZ */	00003010
			HATAR = JELZ0;	00003020
100	1	1	JELZ0 = JELZ02;	00003030
101	1	1	VARM = 0;	00003040
102	1	1	END; /* DO WHILE... */	00003050

A.10


```

/* SZUBROUTINOK */
00003060

103 1 0 FUGGV : PROC(IP) RECURSIVE;
00003070

/* A KELETKEZETT ELEM "SZOKASOS" FUGGVENY FORMAJU KIIRASA */
00003080

104 2 0 DCL (IP,IFU,IFV) FIXED BINARY(15,0),
00003090
JEEK(6) CHAR(1) INIT('X','Y','Z','V','W','#'); /* I. */
00003100
PUT EDIT ('F(') (A);
00003110
DO IFU = 1 TO M;
00003120
IFV = VALT(IFU,IP) + 1;
00003130
IF IFV = 1 < N THEN PUT EDIT (JEEK(IFV)) (A);
00003140
ELSE CALL FUGGV(IFV);
00003150
IF IFU < M THEN PUT EDIT (' ') (A);
00003160
END;
00003170
PUT EDIT ('') (A);
00003180
113 2 0 END FUGGV;
00003190

114 1 0 SUB1 : PROC(IS1);
00003200

/* VARM ATHELYEZESE MUVTAB IS1. SORNAK ELSO M ELEMERE */
00003210

115 2 0 DCL IS1 FIXED BINARY(15,0);
00003220

116 2 0 DO IS1W = 1 TO M;
00003230
117 2 1 MUVTAB(IS1,IS1W) = VARM(IS1W);
00003240
118 2 1 END;
00003250
119 2 0 END SUB1;
00003260

120 1 0 SUB2 : PROC(IS2);
00003270

/* MUVTAB IS2. SORA KINYOMTATASA */
00003280

121 2 0 DCL IS2 FIXED BINARY(15,0);
00003290

122 2 0 PUT SKIP(2);
00003300
123 2 0 DO IS2W = 1 TO M;
00003310
124 2 1 PUT EDIT (MUVTAB(IS2,IS2W)) (F(6));
00003320
125 2 1 END;
00003330
126 2 0 PUT EDIT (MUVTAB(IS2,M+1)) (F(11));
00003340
127 2 0 END SUB2;
00003350

128 1 0 PUTER : PROC;
00003360

/* EREDM,VALT KINYOMTATASA JELZO OSZLOPIG , 20 OSZLOPONKENT */
00003370

129 2 0 K = FLOOR(JELZO/20) + 1;
00003380
130 2 0 PUT PAGE;
00003390
131 2 0 DO I = 1 TO K;
00003400
132 2 1 PUT EDIT (S100) (SKIP(3),A);
00003410
133 2 1 PUT SKIP(2);
00003420
134 2 1 DO J = (I-1)*20 TO (I*20)-1;
00003430
135 2 2 PUT EDIT (J) (F(5));
00003440
136 2 2 END;
00003450
137 2 1 PUT SKIP(2);
00003460

```

138	2	1	DO L = 1 TO E**N;	00003470
139	2	2	PUT SKIP(2);	00003480
140	2	2	DO J = (I-1)*20 + 1 TO I*20 WHILE (J <= JELZO);	00003490
141	2	3	PUT EDIT (FREDM(L,J)) (F(5));	00003500
142	2	3	END;	00003510
143	2	2	END;	00003520
144	2	1	PUT EDIT (S101) (SKIP(3),A);	00003530
145	2	1	DO L = 1 TO M;	00003540
146	2	2	PUT SKIP(2);	00003550
147	2	2	DO J = (I-1)*20+1 TO I*20 WHILE (J <= JELZO);	00003560
148	2	3	IF VALT(L,J) >= 0 THEN	00003570
			PUT EDIT (VALT(L,J)) (F(5));	00003580
			ELSE	00003590
149	2	3	PUT EDIT (' ') (A);	00003600
			END;	00003610
150	2	3	END;	00003620
151	2	2	PUT SKIP(3);	00003630
152	2	1	PUT SKIP(3);	00003640
153	2	1	END;	00003650
154	2	1	END;	00003660
155	2	0	END;	
156	1	0	NOVEL : PROC RETURNS(RET(1));	00003670
			/* FREDM , VALT TOMROK NOVELESE */	00003680
157	2	0	DCL WORK FIXED BINARY(31,0);	00003690
158	2	0	WORK = EEN;	00003700
			/* FREDM,VALT KIIRASA */	00003710
159	2	0	OPEN FILE (SYSUT1) OUTPUT;	00003720
160	2	0	PUT FILE (SYSUT1) EDIT (FREDM,VALT) (F(10));	00003730
161	2	0	CLOSE FILE (SYSUT1);	00003740
			/* FREDM , VALT ELENGEDESE */	00003750
162	2	0	FREE FREDM,VALT;	00003760
			/* EEN (MAX EEN+LIM-IG) NOVELESE */	00003770
163	2	0	EEN = EEN + 100;	00003780
164	2	0	IF EEN > EEN+LIM THEN RETURN('0'B);	00003790
			/* FREDM,VALT MEGNOVELT UJRAALLOKALASA */	00003800
165	2	0	ALLOCATE FREDM,VALT;	00003810
			/* FREDM,VALT VISSZAOLVASASA */	00003820
166	2	0	OPEN FILE (SYSUT1) INPUT;	00003830
167	2	0	DO I = 1 TO E**N;	00003840
168	2	1	DO J = 1 TO WORK;	00003850
169	2	2	GET FILE (SYSUT1) EDIT(FREDM(I,J)) (F(10));	00003860
170	2	2	END;	00003870
171	2	1	END;	00003880
172	2	0	DO I = 1 TO M;	00003890
173	2	1	DO J = 1 TO WORK;	00003900
174	2	2	GET FILE (SYSUT1) EDIT(VALT(I,J)) (F(10));	00003910
175	2	2	END;	00003920
176	2	1	END;	00003930
177	2	0	CLOSE FILE (SYSUT1);	00003940

STMT LEV NT

178 2 0 RETURN('1'B);

00003950

179 2 0 END NOVEL;

00003960

180 1 0 VEGFA:

00003970

IF SUBSTR(PARAM,1,5) = 'PRINT' THEN CALL PUTER;

00003980

181 1 0 PUT EDIT ('ELEM SZAM: ',JELZO) (SKIP(3),A,F(15));

00003990

182 1 0 VEGE : END;

00004000

ATTRIBUTE AND CROSS-REFERENCE TABLE (SHORT)

DCL NO.	IDENTIFIER	ATTRIBUTES AND REFERENCES
2	E	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 10,12,13,13,13,28,30,39,43,57,60,67,138,165,167
2	EEN	STATIC ALIGNED INITIAL BINARY FIXED (31,0) 13,13,73,158,163,163,164,165,165
2	EEN+LTM	STATIC ALIGNED INITIAL BINARY FIXED (31,0) 164
2	ERDM	(*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,62,68,79
2	EREDM	(*,*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,41,47,60,68,79,141,160,162,165,165,169
2	FLOOR	BUILTIN 129
103	FUGGV	ENTRY RETURNS(DECIMAL /* SINGLE */ FLOAT (6)) 86,109
2	HATAR	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 29,32,40,45,51,96,99
2	HATAR+1	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 96,97
2	I	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 18,18,19,30,30,30,33,35,36,43,43,43,47,57,57,57,60,62,65,65,68,90,90,91,131, 131,134,134,140,140,147,147,167,167,167,169,172,172,174
104	IFU	AUTOMATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 106,106,107,110
104	IFV	AUTOMATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 107,108,108,109
2	INDFx	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 58,60,60,62
104	IP	/* PARAMETER */ ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 107
57	ISM	/* STATEMENT LABEL CONSTANT */ 98
2	ISNVAR	EXTERNAL ENTRY RETURNS(BINARY FIXED (15,0)) 32,45,97
115	IS1	/* PARAMETER */ ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 117
2	IS1W	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0)

DCL NO.	IDENTIFIER	ATTRIBUTES AND REFERENCES
		116,116,117,117
121	IS2	/* PARAMETER */ ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 124,126
2	IS2W	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 123,123,124
2	IW	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 25,26,27
2	J	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 46,46,47,47,59,59,60,60,67,67,67,68,68,134,134,135,140,140,140,141,147,147, 147,148,148,168,168,169,173,173,174
2	JEL	AUTOMATIC UNALIGNED BIT (1) 66,67,68,70,89,91,91,92,92,94
104	JELEK	(6) AUTOMATIC UNALIGNED INITIAL CHARACTER (1) 103,103,103,103,103,103,108
2	JEL70	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 28,31,39,44,50,52,91,95,99,100,181 129,140,147
2	JEL70+1	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 31,32,44,45,95,97
2	JEL702	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 52,65,73,77,77,79,80,82,86,100
2	JEL702+1	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 82,83
2	K	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 129,131
2	KELETKEZETT+UJ	AUTOMATIC UNALIGNED BIT (1) 54,55,56,78
2	L	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 138,138,138,141,145,145,148,148
2	A	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 10,12,13,13,13,13,18,23,30,32,33,59,60,62,90,97,106,110,116,123,126,145,165, 172
2	MIIVTAR	(*,*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,23,33,62,117,124,126
2	N	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 10,12,13,13,13,43,45,46,50,52,52,57,67,108,138,165,167
156	NOVEL	ENTRY RETURNS(BIT (1)) 73
2	UNCODE	BUILTIN 7

DCL NO.	IDENTIFIER	ATTRIBUTES AND REFERENCES
2	PARAM	/* PARAMETER */ UNALIGNED CHARACTER (100) VARYING 81,81,180
128	PUTER	ENTRY RETURNS(DECIMAL /* SINGLE */ FLOAT (6)) 180
2	SUBSTR	BUILTIN 180
114	SUB1	ENTRY RETURNS(DECIMAL /* SINGLE */ FLOAT (6)) 26,35
120	SUB2	ENTRY RETURNS(DECIMAL /* SINGLE */ FLOAT (6)) 27,36
2	SYSIN	EXTERNAL FILE STREAM INPUT 10,11,15,23,24,33,34
2	SYSPRINT	EXTERNAL FILE STREAM OUTPUT 12,16,17,19,21,38,74,83,84,85,181 6,7,105,108,110,112,122,124,126,130,132,133,135,137,139,141,144,146,148,149, 152,153
2	SYSUT1	EXTERNAL FILE STREAM 159,160,161,166,169,174,177
2	SZOVEG	AUTOMATIC UNALIGNED CHARACTER (80) 15,16
2	S100	AUTOMATIC UNALIGNED CHARACTER (100) 3,132
2	S101	AUTOMATIC UNALIGNED CHARACTER (100) 4,144
99	TOV	/* STATEMENT LABEL CONSTANT */ 94
2	VALT	(*,*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,14,80,107,148,148,160,162,165,165,174
2	VAN	AUTOMATIC UNALIGNED BIT (1) 64,65,70,72
2	VARM	(*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,22,32,53,60,80,84,91,97,101,117
2	VARN	(*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,42,45,47
182	VEGF	/* STATEMENT LABEL CONSTANT */ 75
180	VEGFA	/* STATEMENT LABEL CONSTANT */ 8
157	WORK	AUTOMATIC ALIGNED BINARY FIXED (31,0) 158,168,173

AGGREGATE LENGTH TABLE

DCL NO.	IDENTIFIER	LVL	DIMS	OFFSET	ELEMENT LENGTH.	TOTAL LENGTH.
2	FRDM		1		2	ADJ
2	ERFDM		2		2	ADJ
104	JELEK		1		1	6
2	MOV TAB		2		2	ADJ
2	VALT		2		2	ADJ
2	VARM		1		2	ADJ
2	VARN		1		2	ADJ
SUM OF CONSTANT LENGTHS						6

NO MESSAGES PRODUCED FOR THIS COMPILATION

COMPILE TIME 0.25 MINS SPILL FILE: 0 RECORDS, SIZE 3491

A.17

OPTIONS SPECIFIED

OBJECT, NODECK;

* PROCESS GOSTMT, MARGINS(2,72,1), NOESD, LINECOUNT(65), X(S);

00004010

OPTIONS USED

AGGREGATE	NOCOUNT	ATTRIBUTES(SHORT)
GOSTMT	NODECK	CHARSET(60, EBCDIC)
INSOURCE	NOESD	NOCOMPILF(S)
LMESSAGE	NOFLOW	FLAG(I)
NEST	NOGONUMBER	LINECOUNT(65)
OBJECT	NOIMPRECISE	MARGINS(2,72,1)
OPTIONS	NOINCLUDE	SEQUENCE(73,80)
SOURCE	NOINTERRUPT	SIZE(433872)
SMT	NOLIST	NOSYNTAX(S)
	NOMACRO	XREF(SHORT)
	NOMAP	
	NOMARGINI	
	NOMDECK	
	NONUMBER	
	NOOFFSET	
	NOOPTIMIZE	
	NOSTORAGE	
	NOTERMINAL	

STMT LEV NT

1	0	ISMVAR : PROC(VARIS,M,JELZO,HATAR);	00004020
		<pre> /***** * * VARIS (M) ELEMU VEKTORBA A 0,1,2,...,JELZO ERIEKFK * LEXIKOGRAFIKUSAN KOVETKEZO AZON M ELEMU ISMETLESFS * VARIACIOJAT KEPZI MELYREN VAN A HATAR-NAL NAGYOBH * ELEM * * FIGYELEM : SPECIALIS ESETEKREN MODOSITVA GYORSITHATO * A PROGRAM FUTASA ↑ * *****/ </pre>	<pre> 00004030 00004040 00004050 00004060 00004070 00004080 00004090 00004100 00004110 00004120 00004130 </pre>
2	1 0	<pre> DCL VARIS(M) FIXED BINARY(15,0) CONTROLLED , ATV(M) FIXED BINARY(15,0) CONTROLLED , (M,JELZO,HATAR) FIXED BINARY(15,0), (I,J) STATIC FIXED BINARY(15,0), JEL BIT(1) STATIC; </pre>	<pre> 00004140 00004150 00004160 00004170 00004180 </pre>
3	1 0	ALLOCATE ATV;	00004190
4	1 0	TOV : ATV = 0;	00004200
5	1 0	DO I = 1 TO M;	00004210
6	1 1	IF VARIS(I) = JELZO THEN ATV(I) = 1;	00004220
7	1 1	END;	00004230
8	1 0	DO I = M TO 1 BY -1 WHILE (ATV(I)=1) ; ; END;	00004240
11	1 0	IF (I = 0 & ATV(1) = 1) THEN GO TO OUT;	00004250
12	1 0	VARIS(I) = VARIS(I) + 1; DO J = I + 1 TO M; VARIS(J) = 0; END;	00004260
16	1 0	JFL = '1'B;	00004270
17	1 0	DO I = 1 TO M;	00004280
18	1 1	IF VARIS(I) <= HATAR THEN JEL = JEL & '1'B;	00004290
19	1 1	ELSE JEL = JEL & '0'B;	00004300
20	1 1	END;	00004310
21	1 0	IF JEL THEN DO;	00004320
22	1 1	VARIS(M) = HATAR + 1;	00004330
23	1 1	GO TO OUT;	00004340
24	1 1	END;	00004350
25	1 0	OUT : FREE ATV;	00004360
26	1 0	END ISMVAR;	00004370

ATTRIBUTE AND CROSS-REFERENCE TABLE (SHORT)

DCL NO.	IDENTIFIER	ATTRIBUTES AND REFERENCES
2	ATV	(*) CONTROLLED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 3,3,4,6,8,11,25
2	HATAR	/* PARAMETER */ ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 18,22
2	I	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 5,5,6,6,8,8,8,11,12,12,13,17,17,18
2	J	STATIC ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 13,13,14
2	JEL	STATIC UNALIGNED BIT (1) 16,18,18,19,19,21
2	JELZO	/* PARAMETER */ ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 6
2	M	/* PARAMETER */ ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 3,5,8,13,17,22
25	OUT	/* STATEMENT LABEL CONSTANT */ 11,23
2	VARIS	(*) CONTROLLED /* PARAMETER */ CONNECTED ALIGNED BINARY FIXED (15,0) 6,12,12,14,18,22

AGGREGATE LENGTH TABLE

DCL NO.	IDENTIFIER	LVL	DIMS	OFFSET	ELEMENT LENGTH.	TOTAL LENGTH.
2	ATV		1		2	ADJ
2	VARIS		1		2	PARAM

A.21

COMPILER DIAGNOSTIC MESSAGES

ERROR ID L STMT MESSAGE DESCRIPTION

COMPILER INFORMATORY MESSAGES

TEL04301 I 1 NO 'MAIN' OPTION ON EXTERNAL PROCEDURE.

END OF COMPILER DIAGNOSTIC MESSAGES

COMPILE TIME 0.04 MINS SPILL FILE: 0 RECORDS, SIZE 3491

CROSS REFERENCE TABLE

CONTROL SECTION

NAME	ORIGIN	LENGTH
PLISTART	00	50
PLIMAIN	50	8
SYSUT1	58	10
SYSIN	78	10
SYSPICT	98	20
*SMALLG2	98	010
IELCGIA	008	60
IELCGIB	038	40
IELCGUA	078	72
IELCGUB	0F0	70
IELCGUC	E60	70
IELCGCL	EE0	60
*SMALLG1	F50	2070
*ISMVAR2	3000	F0

ENTRY

NAME	LOCATION	NAME	LOCATION	NAME	LOCATION	NAME	LOCATION
PLICALLA	6	PLICALLB	A				
SMALLG	F58						

A.23

LOCATION REFERS TO SYMBOL IN CONTROL SECTION

6F8C	IRMBCTHD	IRMBCT01
6FCC	IRMBCTHP	IRMBCT01
6F00	IRMBCTIA	\$UNRESOLVED(W)
707C	IRMBCHXH	IRMBCH01
7080	IRMBCHFH	IRMBCH01
7098	IRMBCMPH	\$UNRESOLVED(W)
70A0	IRMBPCVY	\$UNRESOLVED(W)
70B0	IRMBPCPY	\$UNRESOLVED(W)
7098	IRMBCHXA	\$UNRESOLVED(W)
720C	IRMBROCLA	IRMBROCL1
7560	IRMBRSPLR	IRMBRSPL1
7558	IRMBROCLA	IRMBROCL1
81C0	IRMBERCA	\$UNRESOLVED(W)

LOCATION REFERS TO SYMBOL IN CONTROL SECTION

6F8C	IRMBCTHE	IRMBCT01
6FD4	IRMBCTHE	IRMBCT01
7088	IRMBCCSA	IRMBCCS1
7080	IRMBCWDH	IRMBCW01
7090	IRMBCMPH	\$UNRESOLVED(W)
709C	IRMBCHXY	IRMBCH01
70A4	IRMBCHFY	IRMBCH01
7088	IRMBPCPY	\$UNRESOLVED(W)
72E0	IRMBRSPLC	IRMBRSPL1
755C	IRMBRSPLA	IRMBRSPL1
7564	IRMBRSPLC	IRMBRSPL1
7A68	IRMBRSIST	\$UNRESOLVED(W)
81C4	IRMBEEFA	IRMBEEF1

LOCATION 20 REQUESTS CUMULATIVE PSEUDO REGISTER LENGTH

PSEUDO REGISTERS

NAME	ORIGIN	LENGTH	NAME	ORIGIN	LENGTH	NAME	ORIGIN	LENGTH	NAME	ORIGIN	LENGTH
*SMALLG3	00	4	*SMALLG4	4	4	*SMALLG5	8	4	*SMALLG6	C	4
*SMALLG7	10	4	*SMALLG8	14	4	SYSIN	18	4	SYSUT1	1C	4
*ISMVAR3	20	4									
TOTAL LENGTH OF PSEUDO REGISTERS			24								
ENTRY ADDRESS			00								

TOTAL LENGTH 8350

***UNUSUAL DOES NOT EXIST BUT HAS BEEN ADDED TO DATA SET

```

//U010AAAT JOB S010,B07A
LOG TEF404T U010AAAT STARTED TIME=16.35.41 USER=GUTS
LOG TEF404T U010AAAT ENDED TIME=20.37.41
//SMALL PROC PRINT=PRINTALL
//SMALLG EXEC PGM=U010SMAL,PARM='ISASIZE(300K)/&PRINT',
// TIME=1400
//STEP1 DD DSN=OV.LINKLIB,DISP=SHR
//SYSPRINT DD SYSOUT=A
//PLTDUMP DD SYSOUT=0
//SYSOUT1 DD UNIT=SYSOA,SPACE=(CYL,(5,5)),
// DCR=(DSORG=PS,RECFM=F,BLKSIZE=7200,LRECL=7200)
// PEND
//SMALLG1 EXEC SMALL
//SYSIN DD * GENERATED STMT
TEF102T - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000
TEF373T STEP /SMALLG / START 06005.1635
TEF374T STEP /SMALLG / STOP 06005.1636 CPU 0MIN 15.55SEC STOP VIRT 000K
//SMALLG1 EXEC SMALL,PRINT=ALL
//SYSIN DD * GENERATED STMT
TEF102T - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000
TEF373T STEP /SMALLG / START 06005.1636
TEF374T STEP /SMALLG / STOP 06005.2037 CPU 240MIN 38.84SEC STOP VIRT 000K
TEF204T U010AAAT SYSOUT=0,A.
TEF375T JOB /U010AAAT/ START 06005.1635
TEF376T JOB /U010AAAT/ STOP 06005.2037 CPU 240MIN 50.39SEC

```

```

00000011
00000020
00000030
00000050
00000060
00000070
00000071
00000072
00000080
000000A1

```

```

00000122

```


A MOVFIET VAI TOZOSZAMA : 3

A GENERALU ELEMEK SZAMA : 4

MEDIAN 2

MOVFIETTABLAZAT :

X1	X2	X3	F
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

4 -IK ELEMEK : 0 1 2 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,Z)$
5 -IK ELEMEK : 0 1 3 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,V)$
6 -IK ELEMEK : 0 2 3 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Z,V)$
7 -IK ELEMEK : 1 2 3 -ROL KELETKEZETT : $F(Y,Z,V)$
8 -IK ELEMEK : 0 1 6 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,F(X,Z,V))$
9 -IK ELEMEK : 0 1 7 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,F(Y,Z,V))$
10 -IK ELEMEK : 0 2 7 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Z,F(Y,Z,V))$
11 -IK ELEMEK : 0 3 7 -ROL KELETKEZETT : $F(X,V,F(Y,Z,V))$

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0
0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

B.3

***** AZ ELSO EREDMENYT ADO VARIACIO *****

0	0	0	1	0	0	0	0
1	1	2	2	1	1	2	3
2	3	3	3	6	7	7	7

MEDIAN 2

MIVELETTABLAZAT :

x1	x2	x3	F
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

5 -IK ELEM A :	0	1	2	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,Z)
6 -IK ELEM A :	0	1	3	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,V)
7 -IK ELEM A :	0	1	4	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,W)
8 -IK ELEM A :	0	2	3	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,V)
9 -IK ELEM A :	0	2	4	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,W)
10 -IK ELEM A :	0	3	4	-ROL KELETKEZETT :	F(X,V,W)
11 -IK ELEM A :	1	2	3	-ROL KELETKEZETT :	F(Y,Z,V)
12 -IK ELEM A :	1	2	4	-ROL KELETKEZETT :	F(Y,Z,W)
13 -IK ELEM A :	1	3	4	-ROL KELETKEZETT :	F(Y,V,W)
14 -IK ELEM A :	2	3	4	-ROL KELETKEZETT :	F(Z,V,W)

16 -IK ELEM A :	0	1	9 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, Y, F(X, Z, V))$
17 -IK ELEM A :	0	1	10 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, Y, F(X, V, V))$
18 -IK ELEM A :	0	1	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, Y, F(Y, Z, V))$
19 -IK ELEM A :	0	1	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Y, F(Y, Z, V))$
20 -IK ELEM A :	0	1	13 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Y, F(Y, V, V))$
21 -IK ELEM A :	0	1	14 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Y, F(Z, V, V))$
22 -IK ELEM A :	0	2	10 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Z, F(X, V, V))$
23 -IK ELEM A :	0	2	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Z, F(Y, Z, V))$
24 -IK ELEM A :	0	2	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Z, F(Y, Z, V))$
25 -IK ELEM A :	0	2	13 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Z, F(Y, V, W))$
26 -IK ELEM A :	0	2	14 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, Z, F(Z, V, W))$
27 -IK ELEM A :	0	3	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, V, F(Y, Z, V))$
28 -IK ELEM A :	0	3	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, V, F(Y, Z, W))$
29 -IK ELEM A :	0	3	13 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, V, F(Y, V, W))$
30 -IK ELEM A :	0	3	14 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, V, F(Z, V, V))$
31 -IK ELEM A :	0	4	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, W, F(Y, Z, V))$
32 -IK ELEM A :	0	4	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, W, F(Y, Z, V))$
33 -IK ELEM A :	0	4	13 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, W, F(Y, V, W))$
34 -IK ELEM A :	0	4	14 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, W, F(Z, V, V))$
35 -IK ELEM A :	0	5	10 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
36 -IK ELEM A :	0	5	13 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(X, Y, Z), F(Y, V, W))$
37 -IK ELEM A :	0	6	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(X, Y, V), F(Y, Z, V))$
38 -IK ELEM A :	0	7	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Y, V), F(Y, Z, V))$
39 -IK ELEM A :	0	8	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Z, V), F(Y, Z, V))$
40 -IK ELEM A :	0	9	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(X, Z, V), F(Y, Z, V))$
41 -IK ELEM A :	0	10	11 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, V, W), F(Y, Z, V))$
42 -IK ELEM A :	0	11	12 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, Z, V), F(Y, Z, V))$
43 -IK ELEM A :	0	11	13 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, Z, V), F(Y, V, W))$
44 -IK ELEM A :	0	11	14 -ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, Z, V), F(Z, V, W))$

46 -IK ELEM A :	0	12	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(Y, Z, V), F(Z, V, W))$
47 -IK ELEM A :	0	13	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, V, W), F(Z, V, W))$
48 -IK ELEM A :	1	2	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, Z, F(Y, V, W))$
49 -IK ELEM A :	1	2	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, Z, F(Z, V, W))$
50 -IK ELEM A :	1	3	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, V, F(Z, V, W))$
51 -IK ELEM A :	1	4	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, W, F(Z, V, W))$
52 -IK ELEM A :	1	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
53 -IK ELEM A :	1	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Y, Z), F(Y, Z, V))$
54 -IK ELEM A :	1	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Y, V), F(X, Z, V))$
55 -IK ELEM A :	1	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Y, V), F(X, Z, V))$
56 -IK ELEM A :	1	8	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Z, V), F(Y, Z, V))$
57 -IK ELEM A :	1	8	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Z, V), F(Y, V, W))$
58 -IK ELEM A :	1	9	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, Z, V), F(Y, Z, V))$
59 -IK ELEM A :	2	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
60 -IK ELEM A :	2	5	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, Z), F(Z, V, W))$
61 -IK ELEM A :	2	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(X, Z, V))$
62 -IK ELEM A :	2	6	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(Y, Z, V))$
63 -IK ELEM A :	2	6	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(Z, V, W))$
64 -IK ELEM A :	2	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(X, Z, V))$
65 -IK ELEM A :	2	7	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(Y, Z, V))$
66 -IK ELEM A :	3	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
67 -IK ELEM A :	3	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, Z), F(Y, V, W))$
68 -IK ELEM A :	3	5	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, Z), F(Z, V, W))$
69 -IK ELEM A :	3	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, V), F(X, Z, V))$
70 -IK ELEM A :	3	6	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, V), F(Z, V, W))$
71 -IK ELEM A :	3	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, V), F(X, Z, V))$
72 -IK ELEM A :	3	7	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, V), F(Y, Z, V))$
73 -IK ELEM A :	4	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
74 -IK ELEM A :	4	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, Z), F(Y, V, W))$

75 -IK ELEM A :	4	5	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, Z), F(Z, V, W))$
76 -IK ELEM A :	4	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, V), F(X, Z, W))$
77 -IK ELEM A :	4	6	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, V), F(Y, Z, W))$
78 -IK ELEM A :	4	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, W), F(X, Z, V))$
79 -IK ELEM A :	4	7	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(X, Y, V), F(Z, V, W))$
80 -IK ELEM A :	0	11	45	-ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, Z, V), F(X, F(Y, Z, V), F(Y, V, W)))$

ELEM SZÁMA:

81

```

//SMALL PROC PRINT*PRINTALL
//SMALLG EXEC PGM=U010SMAL,PARM='ISASIZE(300K)/&PRINT',
// TIME=1400
//STEP LIB DD DSN=OV.LINKLIB,DISP=SHR
//SYSPRINT DD SYSOUT=A
//PLTDUMP DD SYSOUT=0
//SYSUT1 DD UNIT=SYSDA,SPACE=(CYL,(5,5)),
// DCB=(DSORG=PS,RECFM=F,RLKSIZE=7280,LRECL=7280)

```

```

00000011
00000020
00000030
00000050
00000060
00000070
00000071
00000072
00000080
00000081

```

```

// PEND
//SMALLG1 EXEC SMALL
//SYSIN DD * GENERATED STMT
IEF142I - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000
IEF373I STEP /SMALLG / START 86005.2040
IEF374I STEP /SMALLG / STOP 86005.2041 CPU 0MIN 58.79SEC STOR VIRT 442K
//SMALLG1 EXEC SMALL,PRINT=ALL 00000122
//SYSIN DD * GENERATED STMT
IEF373I STEP /SMALLG / START 86005.2041
IEF374I STEP /SMALLG / STOP 86006.1344 CPU1017MIN 57.19SEC STOR VIRT 442K
IEF298I U010AAAV SYSOUT=0,A.
IEF375I JOB /U010AAAV/ START 86005.2040
IEF376I JOB /U010AAAV/ STOP 86006.1344 CPU1018MIN 55.98SEC

```

AZ ALAPALGEBRA ELEMJSZÁMA : 3

A MŰVELET VÁLTOZÓSZÁMA : 3

A GENERÁLI ELEMFK SZÁMA : 4

M 0

MŰVELETTÁBLAZAT :

x1	x2	x3	F
0	0	0	0
0	0	1	0
0	0	2	0
0	1	0	0
0	1	1	1
0	1	2	0
0	2	0	0
0	2	1	0
0	2	2	2
1	0	0	0
1	0	1	1
1	0	2	0
1	1	0	1
1	1	1	1
1	1	2	1
1	2	0	0
1	2	1	1
1	2	2	2
2	0	0	0
2	0	1	0

2	1	0	0
2	1	1	1
2	1	2	2
2	2	0	2
2	2	1	2
2	2	2	2

4 -IK ELEM A : 0 1 2 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,Z)$
 5 -IK ELEM A : 0 1 3 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,V)$
 6 -IK ELEM A : 0 2 3 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Z,V)$
 7 -IK ELEM A : 1 2 3 -ROL KELETKEZETT : $F(Y,Z,V)$
 8 -IK ELEM A : 0 1 6 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,F(X,Z,V))$
 9 -IK ELEM A : 0 1 7 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Y,F(Y,Z,V))$
 10 -IK ELEM A : 0 2 7 -ROL KELETKEZETT : $F(X,Z,F(Y,Z,V))$
 11 -IK ELEM A : 0 3 7 -ROL KELETKEZETT : $F(X,V,F(Y,Z,V))$

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1								
0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	0	2	2	0	0	2	2	0	0	2	2								
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1								
0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0								
0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
0	1	1	2	1	0	0	1	0	1	1	0								
0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	1	2	1	0	1	0	1	0	1	0	1								
0	1	2	2	0	0	2	2	0	0	2	2								
0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2								
0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
0	2	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1								
0	2	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2								
0	2	2	0	2	0	0	2	0	2	2	0								
0	2	2	1	2	0	0	2	0	2	2	0								

C.4

0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	0	1	2	1	0	1	0	1	0	1	0
1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	2	1	0	1	1	0	1	0	0	1
1	0	2	2	0	0	2	2	0	0	2	2
1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	0	2	1	1	0	0	1	1	0	0
1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	2	0	1	1	0	0	1	1	0	0
1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2
1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	2	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2
1	2	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1	2	2	0	2	0	0	2	0	2	2	0
1	2	2	1	2	1	1	2	1	2	2	1
1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

C.5

2	0	0	2	0	2	2	0	2	0	0	2
2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1
2	0	1	2	0	2	2	0	2	0	0	2
2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
2	0	2	1	2	0	2	0	2	0	2	0
2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
2	1	0	2	0	2	2	0	2	0	0	2
2	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1	2
2	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	0	0	2	2	0	0	2	2	0	0
2	2	0	1	2	2	0	0	2	2	0	0
2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	1	0	2	2	0	0	2	2	0	0
2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1
2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

C.6

***** AZ ELSO EREDMENYT ADU VARTACIO *****

0	0	0	1	0	0	0	0
1	1	2	2	1	1	2	3
2	3	3	3	6	7	7	7

C.7

Z ALAPALGÉBRA ELEMSZÁMA : 3
MŰFÉLET VÁLTOZTATÁSA : 3
GENÉRALIÓ ELEMEK SZÁMA : 5

MŰFÉLETÁRLAZAT :

X1	X2	X3	F
0	0	0	0
0	0	1	0
0	0	2	0
0	1	0	0
0	1	1	1
0	1	2	0
0	2	0	0
0	2	1	0
0	2	2	2
1	0	0	0
1	0	1	1
1	0	2	0
1	1	0	1
1	1	1	1
1	1	2	1
1	2	0	0
1	2	1	1
1	2	2	2
2	0	0	0
2	0	1	0

C.8

2	1	0	0
2	1	1	1
2	1	2	2
2	2	0	2
2	2	1	2
2	12	2	2

5 -IK ELEM A :	0	1	2	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,Z)
6 -IK ELEM A :	0	1	3	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,V)
7 -IK ELEM A :	0	1	4	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,W)
8 -IK ELEM A :	0	2	3	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,V)
9 -IK ELEM A :	0	2	4	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,W)
10 -IK ELEM A :	0	3	4	-ROL KELETKEZETT :	F(X,V,W)
11 -IK ELEM A :	1	2	3	-ROL KELETKEZETT :	F(Y,Z,V)
12 -IK ELEM A :	1	2	4	-ROL KELETKEZETT :	F(Y,Z,W)
13 -IK ELEM A :	1	3	4	-ROL KELETKEZETT :	F(Y,V,W)
14 -IK ELEM A :	2	3	4	-ROL KELETKEZETT :	F(Z,V,W)
15 -IK ELEM A :	0	1	8	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(X,Z,V))
16 -IK ELEM A :	0	1	9	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(X,Z,W))
17 -IK ELEM A :	0	1	10	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(X,V,W))
18 -IK ELEM A :	0	1	11	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(Y,Z,V))
19 -IK ELEM A :	0	1	12	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(Y,Z,W))
20 -IK ELEM A :	0	1	13	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(Y,V,W))
21 -IK ELEM A :	0	1	14	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Y,F(Z,V,W))
22 -IK ELEM A :	0	2	10	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,F(X,V,W))
23 -IK ELEM A :	0	2	11	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,F(Y,Z,V))
24 -IK ELEM A :	0	2	12	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,F(Y,Z,W))
25 -IK ELEM A :	0	2	13	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,F(Y,V,W))
26 -IK ELEM A :	0	2	14	-ROL KELETKEZETT :	F(X,Z,F(Z,V,W))

28	-IK ELEM A :	0	3	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,V,F(Y,Z,W))$
29	-IK ELEM A :	0	3	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,V,F(Y,V,W))$
30	-IK ELEM A :	0	3	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,V,F(Z,V,W))$
31	-IK ELEM A :	0	4	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,W,F(Y,Z,V))$
32	-IK ELEM A :	0	4	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,W,F(Y,Z,W))$
33	-IK ELEM A :	0	4	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,W,F(Y,V,W))$
34	-IK ELEM A :	0	4	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,W,F(Z,V,W))$
35	-IK ELEM A :	0	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,Y,Z),F(X,V,W))$
36	-IK ELEM A :	0	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,Y,Z),F(Y,V,W))$
37	-IK ELEM A :	0	6	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,Y,V),F(Y,Z,W))$
38	-IK ELEM A :	0	7	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,Y,W),F(Y,Z,V))$
39	-IK ELEM A :	0	8	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,Z,V),F(Y,Z,W))$
40	-IK ELEM A :	0	9	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,Z,W),F(Y,Z,V))$
41	-IK ELEM A :	0	10	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(X,V,W),F(Y,Z,V))$
42	-IK ELEM A :	0	11	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,Z,V),F(Y,Z,W))$
43	-IK ELEM A :	0	11	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,Z,V),F(Y,V,W))$
44	-IK ELEM A :	0	11	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,Z,V),F(Z,V,W))$
45	-IK ELEM A :	0	12	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,Z,W),F(Y,V,W))$
46	-IK ELEM A :	0	12	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,Z,W),F(Z,V,W))$
47	-IK ELEM A :	0	13	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,V,W),F(Z,V,W))$
48	-IK ELEM A :	1	2	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,Z,F(Y,V,W))$
49	-IK ELEM A :	1	2	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,Z,F(Z,V,W))$
50	-IK ELEM A :	1	3	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,V,F(Z,V,W))$
51	-IK ELEM A :	1	4	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,W,F(Z,V,W))$
52	-IK ELEM A :	1	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,F(X,Y,Z),F(X,V,W))$
53	-IK ELEM A :	1	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,F(X,Y,Z),F(Y,V,W))$
54	-IK ELEM A :	1	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,F(X,Y,V),F(X,Z,W))$
55	-IK ELEM A :	1	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,F(X,Y,W),F(X,Z,V))$
56	-IK ELEM A :	1	8	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(Y,F(X,Z,V),F(Y,Z,W))$

59 -IK FLEM A :	2	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
60 -IK FLEM A :	2	5	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, Z), F(Z, V, W))$
61 -IK FLEM A :	2	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(X, Z, W))$
62 -IK FLEM A :	2	6	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(Y, Z, W))$
63 -IK FLEM A :	2	6	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, V), F(Z, V, W))$
64 -IK FLEM A :	2	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, W), F(X, Z, V))$
65 -IK FLEM A :	2	7	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y, W), F(Y, Z, V))$
66 -IK FLEM A :	3	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
67 -IK FLEM A :	3	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, Z), F(Y, V, W))$
68 -IK FLEM A :	3	5	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, Z), F(Z, V, W))$
69 -IK FLEM A :	3	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, V), F(X, Z, W))$
70 -IK FLEM A :	3	6	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, V), F(Z, V, W))$
71 -IK FLEM A :	3	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, W), F(X, Z, V))$
72 -IK FLEM A :	3	7	11	-ROL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, Y, W), F(Y, Z, V))$
73 -IK FLEM A :	4	5	10	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, Z), F(X, V, W))$
74 -IK FLEM A :	4	5	13	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, Z), F(Y, V, W))$
75 -IK FLEM A :	4	5	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, Z), F(Z, V, W))$
76 -IK FLEM A :	4	6	9	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, V), F(X, Z, W))$
77 -IK FLEM A :	4	6	12	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, V), F(Y, Z, W))$
78 -IK FLEM A :	4	7	8	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, W), F(X, Z, V))$
79 -IK FLEM A :	4	7	14	-ROL KELETKEZETT :	$F(W, F(X, Y, W), F(Z, V, W))$
80 -IK FLEM A :	0	11	45	-ROL KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, Z, V), F(X, F(Y, Z, W), F(Y, V, W)))$

C.11

FLEMSZAM:

81

//SYALL PWD PRINT=PRINTALL	00000011
//SYALLG EXEC PGM=U01054AL,PARM='ISASIZE(300K)/XPRINT',	00000020
// TIME=1400	00000030
//STEP1R DD DSN=DM.LINK1R,DISP=SHR	00000050
//SYSPRINT DD SYSOUT=A	00000060
//FLTR1R DD SYSOUT=0	00000070
//SYSD1 DD UNIT=SYSD4,SPACE=(CYL,(5,5)),	00000071
// DCB=(DSORG=PS,RECFM=F,BLKSIZE=7280,LRECL=7280)	00000072
// FEED	00000080
//SYALLG EXEC SYALL	00000081
//SYSD DD * GENERATED SET	
IEF140T - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000	
IEF373T STEP //SYALLG / START 86005.2037	
IEF374T STEP //SYALLG / STOP 86005.2040 CPU 2MIN 53.05SEC STOR VIRT 442K	
IEF296T 0010AAA0 SYSOUT=0,0	
IEF375T JOB //0010AAA0/ START 86005.2037	
IEF376T JOB //0010AAA0/ STOP 86005.2040 CPU 2MIN 53.05SEC	

AZ ALAPIGÉRIA ELEM SZÁMA : 4

A MŰVELET VÁLTOZÁS SZÁMA : 3

A GÉNERÁLI ELEM SZÁMA : 4

MÉDIA 4

MŰVELETTÁBLAZAT :

X1	X2	X3	F
0	0	0	0
0	0	1	0
0	0	2	0
0	0	3	0
0	1	0	0
0	1	1	1
0	1	2	0
0	1	3	0
0	2	0	0
0	2	1	0
0	2	2	2
0	2	3	0
0	3	0	0
0	3	1	0
0	3	2	0
0	3	3	3
1	0	0	0
1	0	1	1
1	0	2	0
1	0	3	0

D.2

1	1	1	1
1	1	2	1
1	1	3	1
1	2	0	0
1	2	1	1
1	2	2	2
1	2	3	0
1	3	0	0
1	3	1	1
1	3	2	0
1	3	3	3
2	0	0	0
2	0	1	0
2	0	2	2
2	0	3	0
2	1	0	0
2	1	1	1
2	1	2	2
2	1	3	0
2	2	0	2
2	2	1	2
2	2	2	2
2	2	3	2
2	3	0	0
2	3	1	0
2	3	2	2
2	3	3	3
3	0	0	0
3	0	1	0

D.3

3	1	0	0
3	1	1	1
3	1	2	0
3	1	3	3
3	2	0	0
3	2	1	0
3	2	2	2
3	2	3	3
3	3	0	3
3	3	1	3
3	3	2	3
3	3	3	3

4 -IK ELEM A :	0	1	2 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,Y,Z)$
5 -IK ELEM A :	0	1	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,Y,V)$
6 -IK ELEM A :	0	2	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,Z,V)$
7 -IK ELEM A :	1	2	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(Y,Z,V)$
8 -IK ELEM A :	0	1	6 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,Y,F(X,Z,V))$
9 -IK ELEM A :	0	1	7 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,Y,F(Y,Z,V))$
10 -IK ELEM A :	0	2	7 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,Z,F(Y,Z,V))$
11 -IK ELEM A :	0	3	7 -BOL KELETKEZETT :	$F(X,V,F(Y,Z,V))$

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1
0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0

3	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

D.5

***** AZ ELSO EREDMENYT ADO VARIACIO *****

0	0	0	1	0	0	0	0
1	1	2	2	1	1	2	3
2	3	3	3	6	7	7	7

ELEMSZAM:

12

LOG IFF403T U010AAAV STARTED TIME=18.26.04 USER=0013	00000011
LOG IFF404T U010AAAV ENDED TIME=18.49.05	00000020
//SMALL PROC PRINT=PRINTALL	00000030
//SMALLG EXEC PGM=U010SMAL,PARM='ISASIZE(300K)/&PRINT',	00000050
// TIME=1400	00000060
//STEP1R DD DSN=DV.LINKLIB,DISP=SHR	00000070
//SYSPRINT DD SYSOUT=A	00000071
//PLIDUMP DD SYSOUT=0	00000072
//SYSUT1 DD UNIT=SYSDA,SPACE=(CYL,(5,5)),	00000080
// DCB=(DSORG=PS,RECFM=F,BLKSIZE=7280,LRECL=7280)	00000081
// PEND	
//SMALLG1 EXEC SMALL B 16 HAROM GENERALOVAL	
//SYSIN DD * GENERATED STAT	
IEF142I - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000	
IEF373I STEP /SMALLG / START 86007.1826	
IEF374I STEP /SMALLG / STOP 86007.1827 CPU 0MIN 52.27SEC STOR VIRT 444K	
//SMALLG1 EXEC SMALL,PRINT=ALL B 17 4 GENERALOVAL	00000122
//SYSIN DD * GENERATED STAT	
IEF142I - STEP WAS EXECUTED - COND CODE 0000	
IEF373I STEP /SMALLG / START 86007.1827	
IEF374I STEP /SMALLG / STOP 86007.1849 CPU 21MIN 04.00SEC STOR VIRT 462K	
IEF298I U010AAAV SYSOUT=0,A.	
IEF375I JOB /U010AAAV/ START 86007.1826	
IEF376I JOB /U010AAAV/ STOP 86007.1849 CPU 21MIN 56.27SEC	

AZ ALAPISZÁRA ELEMSZÁMA : 3

A MOVFIET VALTOZOSZÁMA : 2

A GENERÁLO ELEMSZÁMA : 3

0 14

MOVFIETARTÁZAT :

X1	X2	F
0	0	0
0	1	0
0	2	0
1	0	0
1	1	1
1	2	1
2	0	2
2	1	1
2	2	2

3 -IK ELEMSZÁMA :	0	1 -HOL KELETKEZETT :	$F(X,Y)$
4 -IK ELEMSZÁMA :	0	2 -HOL KELETKEZETT :	$F(X,Z)$
5 -IK ELEMSZÁMA :	1	0 -HOL KELETKEZETT :	$F(Y,X)$
6 -IK ELEMSZÁMA :	1	2 -HOL KELETKEZETT :	$F(Y,Z)$
7 -IK ELEMSZÁMA :	2	0 -HOL KELETKEZETT :	$F(Z,X)$
8 -IK ELEMSZÁMA :	2	1 -HOL KELETKEZETT :	$F(Z,Y)$
9 -IK ELEMSZÁMA :	0	6 -HOL KELETKEZETT :	$F(X,F(Y,Z))$
10 -IK ELEMSZÁMA :	0	8 -HOL KELETKEZETT :	$F(X,F(Z,Y))$
11 -IK ELEMSZÁMA :	1	4 -HOL KELETKEZETT :	$F(Y,F(X,Z))$

E.2

12	-IK	ELEM A :	1	7	-BOL	KELETKEZETT :	$F(Y, F(Z, X))$
13	-IK	ELEM A :	2	3	-BOL	KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, Y))$
14	-IK	ELEM A :	2	5	-BOL	KELETKEZETT :	$F(Z, F(Y, X))$
15	-IK	ELEM A :	3	2	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), Z)$
16	-IK	ELEM A :	3	4	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), F(X, Z))$
17	-IK	ELEM A :	3	6	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), F(Y, Z))$
18	-IK	ELEM A :	3	8	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), F(Z, Y))$
19	-IK	ELEM A :	4	1	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Z), Y)$
20	-IK	ELEM A :	4	6	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Z), F(Y, Z))$
21	-IK	ELEM A :	4	8	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(X, Z), F(Z, Y))$
22	-IK	ELEM A :	5	2	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), Z)$
23	-IK	ELEM A :	5	4	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), F(X, Z))$
24	-IK	ELEM A :	5	6	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), F(Y, Z))$
25	-IK	ELEM A :	5	7	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), F(Z, X))$
26	-IK	ELEM A :	6	0	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, Z), X)$
27	-IK	ELEM A :	6	4	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, Z), F(X, Z))$
28	-IK	ELEM A :	6	7	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Y, Z), F(Z, X))$
29	-IK	ELEM A :	7	1	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), Y)$
30	-IK	ELEM A :	7	3	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), F(X, Y))$
31	-IK	ELEM A :	7	5	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), F(Y, X))$
32	-IK	ELEM A :	7	8	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), F(Z, Y))$
33	-IK	ELEM A :	8	0	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, Y), X)$
34	-IK	ELEM A :	8	3	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, Y), F(X, Y))$
35	-IK	ELEM A :	8	5	-BOL	KELETKEZETT :	$F(F(Z, Y), F(Y, X))$
36	-IK	ELEM A :	0	11	-BOL	KELETKEZETT :	$F(X, F(Y, F(X, Z)))$
37	-IK	ELEM A :	0	13	-BOL	KELETKEZETT :	$F(X, F(Z, F(X, Y)))$
38	-IK	ELEM A :	0	15	-BOL	KELETKEZETT :	$F(X, F(F(X, Y), Z))$
39	-IK	ELEM A :	0	18	-BOL	KELETKEZETT :	$F(X, F(F(X, Y), F(Z, Y)))$
40	-IK	ELEM A :	0	19	-BOL	KELETKEZETT :	$F(X, F(F(X, Z), Y))$
41	-IK	ELEM A :	1	9	-BOL	KELETKEZETT :	$F(Y, F(X, F(Y, Z)))$

44	-IK ELEM A :	1	17	-BOL KELETKEZETT :	$F(Y, F(F(X, Y), F(Y, Z)))$
45	-IK ELEM A :	1	22	-BOL KELETKEZETT :	$F(Y, F(F(Y, X), Z))$
46	-IK ELEM A :	2	10	-BOL KELETKEZETT :	$F(Z, F(X, F(Z, Y)))$
47	-IK ELEM A :	2	12	-BOL KELETKEZETT :	$F(Z, F(Y, F(Z, X)))$
48	-IK ELEM A :	2	19	-BOL KELETKEZETT :	$F(Z, F(F(X, Z), Y))$
49	-IK ELEM A :	2	21	-BOL KELETKEZETT :	$F(Z, F(F(X, Z), F(Z, Y)))$
50	-IK ELEM A :	2	28	-BOL KELETKEZETT :	$F(Z, F(F(Y, Z), F(Z, X)))$
51	-IK ELEM A :	15	1	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(F(X, Y), Z), Y)$
52	-IK ELEM A :	22	0	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(F(Y, X), Z), X)$
53	-IK ELEM A :	29	0	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(F(Z, X), Y), X)$

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	2	0	0	0	1	2	1	0	0	0	1	2	2	0	0	0	0	0
0	2	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
0	2	1	0	0	2	1	0	1	0	0	2	2	0	1	0	0	0	0	0
0	2	2	0	0	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	2	0	1	0	0	1	2	0	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0
1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	2	0	1	0	1	2	0	0	1	0	2	2	0	0	0	0	1	0	0
1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	2	2	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2	2	2	2
2	0	1	2	1	0	0	1	0	2	2	0	0	1	0	1	1	2	2	0
2	0	2	2	2	0	0	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2	2	2
2	1	0	1	2	1	0	0	0	2	2	1	0	0	0	0	1	0	0	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	0	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2
2	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

***** A7 ELSO EREDMENYT ADD VARIACIO *****

0	0	1	1	2	2	0	0	1	1	2	2	3	3	3	3	4
1	2	0	2	0	1	6	8	4	7	3	5	2	4	6	8	1

***** EREDMENYI TABLAZAT *****

20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	0	1	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
0	0	0	0	1	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2

E. E.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

***** AZ ELSO EREDMENYT ADÓ VARIÁCIÓ *****

4	4	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7	7	8	8	9	0	0	0	0
6	8	2	4	6	7	0	4	7	1	3	5	8	0	3	5	11	13	15	18

***** EREDMÉNY TÁBLÁZAT *****

40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	0	0	0	2	1	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
0	2	1	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	1	2	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
0	1	2	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	0	2
1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	2	2	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

8. E

***** A7 FLSO EREDMENYT ADO VARIACIO *****

0	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	15	22	24
19	9	14	15	17	22	10	12	19	21	28	1	0	0

ELEMSZAM:

54

```

//U010AAAV JOB 9010,BUZA
LOG IFF403I U010AAAV STARTED TIME=18.57.02 USER=GUTS
LOG H 0
LOG H 0
LOG IFF401I U010AAAV,SMALLG1 ,SMALLG ABEND S222 TIME=03.04.12
//SMALL PROC PRINT=PRINTALL,PRINT
//SMALLR EXEC PGM=U010SMAL,PARM='ISASIZE(300K)/&PRINT',
// TIME=1400
//STEPLIB DD DSN=DV,LINKLIB,DISP=SHR
//SYSPRINT DD SYSOUT=A
//PLINUMP DD SYSOUT=0
//SYSUT1 DD UNIT=SYSOA,SPACE=(CYL,(5,5)),
// DCR=(DSORG=PS,RECFM=F,BLKSIZE=7280,LRECL=7280)
// PEND
//SMALLR EXEC SMALL B 16
//SYSIN DD * GENERATED STMT

```

```

00000011
00000020
00000030
00000050
00000060
00000070
00000071
00000072
00000080
00000081

```

COMPLETION CODE = SYSTEM=222 USER=0000

```

IFF242I ALLOC. FOR U010AAAV SMALLG SMALLG1 AT ABEND
IFF237I 150 ALLOCATED TO STEPLIB
IFF237I 273 ALLOCATED TO SYSUT1
IFF373I STEP /SMALLG / START R6007.1P57
IFF374I STEP /SMALLG / STOP R6008.0704 CPU 77MIN 29.09SEC STOR VIRT 464K
IFF298I U010AAAV SYSOUT=A.
IFF375I JOB /U010AAAV/ START R6007.1P57
IFF376I JOB /U010AAAV/ STOP R6008.0704 CPU 77MIN 29.09SEC

```

A7 ALAPALGEBRA ELEMSZÁMA : 3

A MUVELTY VALTOZOSZAMA : 2

A GENERALO ELEMENK SZAMA : 4

R 16

MUVELETARTALAZAT :

X1	X2	F
0	0	0
0	1	0
0	2	0
1	0	0
1	1	1
1	2	1
2	0	2
2	1	1
2	2	2

4 -IK ELEM A	1	0	1	-ROL KELETKEZETT	1	F(X,Y)
5 -IK ELEM A	1	0	2	-ROL KELETKEZETT	1	F(X,Z)
6 -IK ELEM A	1	0	3	-ROL KELETKEZETT	1	F(X,V)
7 -IK ELEM A	1	1	0	-ROL KELETKEZETT	1	F(Y,Y)
8 -IK ELEM A	1	1	2	-ROL KELETKEZETT	1	F(Y,Z)
9 -IK ELEM A	1	1	3	-ROL KELETKEZETT	1	F(Y,V)
10 -IK ELEM A	1	2	0	-ROL KELETKEZETT	1	F(Z,X)
11 -IK ELEM A	1	2	1	-ROL KELETKEZETT	1	F(Z,Y)
12 -IK ELEM A	1	2	3	-ROL KELETKEZETT	1	F(Z,V)

E.10

13	-JK ELEM A	1	3	0	-POL KELETKEZETT	1	F(V,Y)
14	-JK ELEM A	1	3	1	-POL KELETKEZETT	1	F(V,Y)
15	-JK ELEM A	1	3	2	-POL KELETKEZETT	1	F(V,7)
16	-JK ELEM A	1	0	8	-POL KELETKEZETT	1	F(Y,F(V,Z))
17	-JK ELEM A	1	0	9	-POL KELETKEZETT	1	F(Y,F(V,V))
18	-JK ELEM A	1	0	11	-POL KELETKEZETT	1	F(X,F(7,Y))

1003	-JK ELEM A	1	16	40	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,Y),F(V,Z)))
1004	-JK ELEM A	1	16	51	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,Z),V))
1005	-JK ELEM A	1	16	52	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,7),F(X,V)))
1006	-JK ELEM A	1	16	54	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,7),F(Y,V)))
1007	-JK ELEM A	1	16	57	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,7),F(V,Y)))
1008	-JK ELEM A	1	16	58	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,7),F(V,Z)))
1009	-JK ELEM A	1	16	59	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,V),Y))
1010	-JK ELEM A	1	16	60	-POL KELETKEZETT	1	F(F(Y,F(Y,Z)),F(F(X,V),Z))

1685	-JK ELEM A	1	29	103	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),F(V,Y)))
1686	-JK ELEM A	1	29	105	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),V))
1687	-JK ELEM A	1	29	110	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,Y),F(Z,V)))
1688	-JK ELEM A	1	29	111	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),F(V,X)))
1689	-JK ELEM A	1	29	112	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),F(V,Y)))
1690	-JK ELEM A	1	29	114	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),V))
1691	-JK ELEM A	1	29	115	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),F(X,Y)))
1692	-JK ELEM A	1	29	117	-POL KELETKEZETT	1	F(F(7,F(X,V)),F(F(Z,V),F(Y,X)))

B 17
1

MŰVELETTÁBLAZAT :

x1	x2	F
0	0	0
0	1	0
0	2	0
1	0	0
1	1	1
1	2	1
2	0	2
2	1	2
2	2	2

F.1

4 -IK ELEM A :	0	1 -BOL KELETKEZETT :	F(X,Y)
5 -IK ELEM A :	0	2 -BOL KELETKEZETT :	F(X,Z)
6 -IK ELEM A :	0	3 -BOL KELETKEZETT :	F(X,V)
7 -IK ELEM A :	1	0 -BOL KELETKEZETT :	F(Y,X)
8 -IK ELEM A :	1	2 -BOL KELETKEZETT :	F(Y,Z)
9 -IK ELEM A :	1	3 -BOL KELETKEZETT :	F(Y,V)
10 -IK ELEM A :	2	0 -BOL KELETKEZETT :	F(Z,X)
11 -IK ELEM A :	2	1 -BOL KELETKEZETT :	F(Z,Y)
12 -IK ELEM A :	2	3 -BOL KELETKEZETT :	F(Z,V)

13 -IK FLEM A :	3	0	-BOL KELETKEZETT : F(V,Z)
14 -IK FLEM A :	3	1	-BOL KELETKEZETT : F(V,Y)
15 -IK FLEM A :	3	2	-BOL KELETKEZETT : F(V,Z)
16 -IK FLEM A :	0	8	-BOL KELETKEZETT : F(X,F(Y,Z))
17 -IK FLEM A :	0	9	-BOL KELETKEZETT : F(X,F(Y,V))
18 -IK FLEM A :	0	11	-BOL KELETKEZETT : F(X,F(Z,Y))
19 -IK FLEM A :	0	12	-BOL KELETKEZETT : F(X,F(Z,V))
20 -IK FLEM A :	0	14	-BOL KELETKEZETT : F(X,F(V,Y))
21 -IK FLEM A :	0	15	-BOL KELETKEZETT : F(X,F(V,Z))
22 -IK FLEM A :	1	5	-BOL KELETKEZETT : F(Y,F(X,Z))
23 -IK FLEM A :	1	6	-BOL KELETKEZETT : F(Y,F(X,V))
24 -IK FLEM A :	1	10	-BOL KELETKEZETT : F(Y,F(Z,X))
25 -IK FLEM A :	1	12	-BOL KELETKEZETT : F(Y,F(Z,V))
26 -IK FLEM A :	1	13	-BOL KELETKEZETT : F(Y,F(V,X))
27 -IK FLEM A :	1	15	-BOL KELETKEZETT : F(Y,F(V,Z))
28 -IK FLEM A :	2	4	-BOL KELETKEZETT : F(Z,F(X,Y))
29 -IK FLEM A :	2	6	-BOL KELETKEZETT : F(Z,F(X,V))
30 -IK FLEM A :	2	7	-BOL KELETKEZETT : F(Z,F(Y,X))
31 -IK FLEM A :	2	9	-BOL KELETKEZETT : F(Z,F(Y,V))
32 -IK FLEM A :	2	13	-BOL KELETKEZETT : F(Z,F(V,X))
33 -IK FLEM A :	2	14	-BOL KELETKEZETT : F(Z,F(V,Y))
34 -IK FLEM A :	3	4	-BOL KELETKEZETT : F(V,F(X,Y))
35 -IK FLEM A :	3	5	-BOL KELETKEZETT : F(V,F(X,Z))
36 -IK FLEM A :	3	7	-BOL KELETKEZETT : F(V,F(Y,X))
37 -IK FLEM A :	3	8	-BOL KELETKEZETT : F(V,F(Y,Z))
38 -IK FLEM A :	3	10	-BOL KELETKEZETT : F(V,F(Z,X))
39 -IK FLEM A :	3	11	-BOL KELETKEZETT : F(V,F(Z,Y))
40 -IK FLEM A :	4	2	-BOL KELETKEZETT : F(F(X,Y),Z)
41 -IK FLEM A :	4	3	-BOL KELETKEZETT : F(F(X,Y),V)
42 -IK FLEM A :	4	12	-BOL KELETKEZETT : F(F(X,Y),F(Z,V))

43 -IK FLEM A :	4	15 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(X,Y),F(V,Z))$
44 -IK FLEM A :	5	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(X,Z),V)$
45 -IK FLEM A :	5	9 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(X,Z),F(Y,V))$
46 -IK FLEM A :	5	14 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(X,Z),F(V,Y))$
47 -IK FLEM A :	6	8 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(X,V),F(Y,Z))$
48 -IK FLEM A :	6	11 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(X,V),F(Z,Y))$
49 -IK FLEM A :	7	2 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,X),Z)$
50 -IK FLEM A :	7	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,X),V)$
51 -IK FLEM A :	7	12 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,X),F(Z,V))$
52 -IK FLEM A :	7	15 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,X),F(V,Z))$
53 -IK FLEM A :	8	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,Z),V)$
54 -IK FLEM A :	8	6 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,Z),F(X,V))$
55 -IK FLEM A :	8	13 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,Z),F(V,X))$
56 -IK FLEM A :	9	5 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,V),F(X,Z))$
57 -IK FLEM A :	9	10 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y,V),F(Z,X))$
58 -IK FLEM A :	10	1 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,X),Y)$
59 -IK FLEM A :	10	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,X),V)$
60 -IK FLEM A :	10	9 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,X),F(Y,V))$
61 -IK FLEM A :	10	14 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,X),F(V,Y))$
62 -IK FLEM A :	11	3 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,Y),V)$
63 -IK FLEM A :	11	6 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,Y),F(X,V))$
64 -IK FLEM A :	11	13 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,Y),F(V,X))$
65 -IK FLEM A :	12	4 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,V),F(X,Y))$
66 -IK FLEM A :	12	7 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z,V),F(Y,X))$
67 -IK FLEM A :	13	1 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(V,X),Y)$
68 -IK FLEM A :	13	2 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(V,X),Z)$
69 -IK FLEM A :	13	8 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(V,X),F(Y,Z))$
70 -IK FLEM A :	13	11 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(V,X),F(Z,Y))$
71 -IK FLEM A :	14	2 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(V,Y),Z)$
72 -IK FLEM A :	14	5 -BOL KELETKEZETT :	$F(F(V,Y),F(X,Z))$

74 -IK ELEM A :	15	4	-ROL KELETKEZETT : F(F(V,Z),F(X,Y))
75 -IK ELEM A :	15	7	-ROL KELETKEZETT : F(F(V,Z),F(Y,X))
76 -IK ELEM A :	0	25	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(Y,F(Z,V)))
77 -IK ELEM A :	0	27	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(Y,F(V,Z)))
78 -IK ELEM A :	0	31	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(Z,F(Y,V)))
79 -IK ELEM A :	0	33	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(Z,F(V,Y)))
80 -IK ELEM A :	0	37	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(V,F(Y,Z)))
81 -IK ELEM A :	0	39	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(V,F(Z,Y)))
82 -IK ELEM A :	0	53	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(F(Y,Z),V))
83 -IK ELEM A :	0	62	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(F(Z,Y),V))
84 -IK ELEM A :	0	71	-ROL KELETKEZETT : F(X,F(F(V,Y),Z))
85 -IK ELEM A :	1	19	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(X,F(Z,V)))
86 -IK ELEM A :	1	21	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(X,F(V,Z)))
87 -IK ELEM A :	1	29	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(Z,F(X,V)))
88 -IK ELEM A :	1	32	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(Z,F(V,X)))
89 -IK ELEM A :	1	35	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(V,F(X,Z)))
90 -IK ELEM A :	1	38	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(V,F(Z,X)))
91 -IK ELEM A :	1	46	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(F(X,Z),V))
92 -IK ELEM A :	1	50	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(F(Z,X),V))
93 -IK ELEM A :	1	68	-ROL KELETKEZETT : F(Y,F(F(V,X),Z))
94 -IK ELEM A :	2	17	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(X,F(Y,V)))
95 -IK ELEM A :	2	20	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(X,F(V,Y)))
96 -IK ELEM A :	2	23	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(Y,F(X,V)))
97 -IK ELEM A :	2	24	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(Y,F(V,X)))
98 -IK ELEM A :	2	34	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(V,F(X,Y)))
99 -IK ELEM A :	2	36	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(V,F(Y,X)))
100 -IK ELEM A :	2	41	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(F(X,Y),V))
101 -IK ELEM A :	2	50	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(F(Y,X),V))
102 -IK ELEM A :	2	67	-ROL KELETKEZETT : F(Z,F(F(V,X),Y))

103	-IK ELEM A :	3	16	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, F(Y, Z)))$
104	-IK ELEM A :	3	18	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(X, F(Z, Y)))$
105	-IK ELEM A :	3	22	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(Y, F(X, Z)))$
106	-IK ELEM A :	3	24	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(Y, F(Z, X)))$
107	-IK ELEM A :	3	28	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(Z, F(X, Y)))$
108	-IK ELEM A :	3	30	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(Z, F(Y, X)))$
109	-IK ELEM A :	3	40	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(F(X, Y), Z))$
110	-IK ELEM A :	3	49	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(F(Y, X), Z))$
111	-IK ELEM A :	3	58	-BOL KELETKEZETT :	$F(V, F(F(Z, X), Y))$
112	-IK ELEM A :	4	31	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), F(Z, F(Y, V)))$
113	-IK ELEM A :	4	37	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), F(V, F(Y, Z)))$
114	-IK ELEM A :	4	44	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, Y), F(F(X, Z), V))$
115	-IK ELEM A :	5	39	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, Z), F(V, F(Z, Y)))$
116	-IK ELEM A :	7	29	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), F(Z, F(X, V)))$
117	-IK ELEM A :	7	35	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), F(V, F(X, Z)))$
118	-IK ELEM A :	7	53	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y, X), F(F(Y, Z), V))$
119	-IK ELEM A :	8	38	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y, Z), F(V, F(Z, X)))$
120	-IK ELEM A :	10	23	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), F(Y, F(X, V)))$
121	-IK ELEM A :	10	34	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), F(V, F(X, Y)))$
122	-IK ELEM A :	10	62	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z, X), F(F(Z, Y), V))$
123	-IK ELEM A :	11	36	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Z, Y), F(V, F(Y, X)))$
124	-IK ELEM A :	13	22	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(V, X), F(Y, F(X, Z)))$
125	-IK ELEM A :	13	28	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(V, X), F(Z, F(X, Y)))$
126	-IK ELEM A :	13	71	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(V, X), F(F(V, Y), Z))$
127	-IK ELEM A :	14	30	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(V, Y), F(Z, F(Y, X)))$
128	-IK ELEM A :	16	15	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, F(Y, Z)), F(V, Z))$
129	-IK ELEM A :	17	12	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, F(Y, V)), F(Z, V))$
130	-IK ELEM A :	18	14	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(X, F(Z, Y)), F(V, Y))$
131	-IK ELEM A :	22	15	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y, F(X, Z)), F(V, Z))$
132	-IK ELEM A :	23	12	-BOL KELETKEZETT :	$F(F(Y, F(X, V)), F(Z, V))$

135	-IK	FILEM A :	29	9	-BOL	KFLETKEZETT	:	$F(F(Z, F(X, V)), F(Y, V))$
136	-IK	FILEM A :	30	13	-BOL	KFLFTKEZETT	:	$F(F(Z, F(Y, X)), F(V, X))$
137	-IK	FILEM A :	34	11	-BOL	KFLFTKEZETT	:	$F(F(V, F(X, Y)), F(Z, Y))$
138	-IK	FILEM A :	35	8	-BOL	KFLFTKEZETT	:	$F(F(V, F(X, Z)), F(Y, Z))$
139	-IK	FILEM A :	36	10	-BOL	KFLFTKEZETT	:	$F(F(V, F(Y, X)), F(Z, X))$

ELEMENSAZ:

140

A2 ALAPALGEBRA ELEMSZÁMA : 4

A MŰVELET VÁLTOZÓSZÁMA : 3

A GÉNÉRALO ELEMÉK SZÁMA : 4

PATTERN 14

MŰVELETTÁBLA7AT :

X1	X2	X3	F
0	0	0	0
0	0	1	1
0	0	2	2
0	0	3	3
0	1	0	0
0	1	1	0
0	1	2	1
0	1	3	1
0	2	0	0
0	2	1	2
0	2	2	0
0	2	3	2
0	3	0	0
0	3	1	3
0	3	2	3
0	3	3	0
1	0	0	1
1	0	1	1
1	0	2	0
1	0	3	0

98	-TK ELEM A :	0	8	2	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), Z)$
99	-TK ELEM A :	0	8	3	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), V)$
100	-TK ELEM A :	0	8	4	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(X, Y, Z))$
101	-TK ELEM A :	0	8	5	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(X, Y, V))$
102	-TK ELEM A :	0	8	6	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(X, Z, V))$
103	-TK ELEM A :	0	8	7	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(X, Z, V))$
					0	8	8 EQU 0
					0	8	9 EQU 62
104	-TK ELEM A :	0	8	10	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(Y, X, Z))$
					0	8	11 EQU 92
105	-TK ELEM A :	0	8	12	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(Y, Z, V))$
106	-TK ELEM A :	0	8	13	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(Y, V, Z))$
107	-TK ELEM A :	0	8	14	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(Z, X, V))$
108	-TK ELEM A :	0	8	15	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Y), F(Z, Y, V))$
					0	9	0 EQU 0
109	-TK ELEM A :	0	9	1	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), Y)$
110	-TK ELEM A :	0	9	2	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), Z)$
111	-TK ELEM A :	0	9	3	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), V)$
112	-TK ELEM A :	0	9	4	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(X, Y, Z))$
113	-TK ELEM A :	0	9	5	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(X, Y, V))$
114	-TK ELEM A :	0	9	6	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(X, Z, V))$
115	-TK ELEM A :	0	9	7	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(Y, Z, V))$
					0	9	8 EQU 80
					0	9	9 EQU 0
116	-TK ELEM A :	0	9	10	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(Y, X, Z))$
117	-TK ELEM A :	0	9	11	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(Y, X, V))$
118	-TK ELEM A :	0	9	12	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(Y, Z, V))$
119	-TK ELEM A :	0	9	13	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(Y, V, Z))$
					0	9	14 EQU 111
120	-TK ELEM A :	0	9	15	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(X, V, Z), F(Z, Y, V))$
					0	10	0 EQU 0
					0	10	1 EQU 18
					0	10	2 EQU 26
121	-TK ELEM A :	0	10	3	-BOL KELEFTKEZETT	1	$F(X, F(Y, X, Z), V)$
					0	10	4 EQU 12